

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1988

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
253

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1818

Κύρωση της Σύμβασης της Βιέννης του 1985 για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος και του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ του 1987 για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
Άρθρο πρώτο

Κυρώνονται και έχουν την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος η Σύμβαση της Βιέννης του 1985 για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος και το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ του 1987 για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος, τα κείμενα των οποίων σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχουν ως εξής:

Vienna Convention
for the Protection of
the Ozone Layer

VIENNA CONVENTION FOR THE PROTECTION
OF THE OZONE LAYER

Preamble

The Parties to this Convention,

Aware of the potentially harmful impact on human health and the environment through modification of the ozone layer,

Recalling the pertinent provisions of the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, and in particular principle 21, which provides that "States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction",

Taking into account the circumstances and particular requirements of developing countries,

Mindful of the work and studies proceeding within both international and national organizations and, in particular, of the World Plan of Action on the Ozone Layer of the United Nations Environment Programme,

Mindful also of the precautionary measures for the protection of the ozone layer which have already been taken at the national and international levels,

Aware that measures to protect the ozone layer from modifications due to human activities require international co-operation and action, and should be based on relevant scientific and technical considerations,

Aware also of the need for further research and systematic observations to further develop scientific knowledge of the ozone layer and possible adverse effects resulting from its modification,

Determined to protect human health and the environment against adverse effects resulting from modifications of the ozone layer,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Convention:

1. "The ozone layer" means the layer of atmospheric ozone above the planetary boundary layer.
2. "Adverse effects" means changes in the physical environment or biota, including changes in climate, which have significant deleterious effects on human health or on the composition, resilience and productivity of natural and managed ecosystems, or on materials useful to mankind.
3. "Alternative technologies or equipment" means technologies or equipment the use of which makes it possible to reduce or effectively eliminate emissions of substances which have or are likely to have adverse effects on the ozone layer.
4. "Alternative substances" means substances which reduce, eliminate or avoid adverse effects on the ozone layer.
5. "Parties" means, unless the text otherwise indicates, Parties to this Convention.
6. "Regional economic integration organization" means an organization constituted by sovereign States of a given region which has competence in respect of matters governed by this Convention or its protocols and has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to the instruments concerned.
7. "Protocols" means protocols to this Convention.

Article 2

GENERAL OBLIGATIONS

1. The Parties shall take appropriate measures in accordance with the provisions of this Convention and of those protocols in force to which they are party to protect human health and the environment against adverse effects resulting or likely to result from human activities which modify or are likely to modify the ozone layer.
2. To this end the Parties shall, in accordance with the means at their disposal and their capabilities:
  - (a) Co-operate by means of systematic observation, research and information exchange in order to better understand and assess the effects of human activities on the ozone layer and the effects on human health and the environment from modification of the ozone layer;
  - (b) Adopt appropriate legislative or administrative measures and co-operate in harmonizing appropriate policies to control, limit, reduce or prevent human activities under their jurisdiction or control should it be found that these activities have or are likely to have adverse effects resulting from modification or likely modification of the ozone layer;
  - (c) Co-operate in the formulation of agreed measures, procedures and standards for the implementation of this Convention, with a view to the adoption of protocols and annexes;
  - (d) Co-operate with competent international bodies to implement

effectively this Convention and protocols to which they are party.

3. The provisions of this Convention shall in no way affect the right of Parties to adopt, in accordance with international law, domestic measures additional to those referred to in paragraphs 1 and 2 above, nor shall they affect additional domestic measures already taken by a Party, provided that these measures are not incompatible with their obligations under this Convention.

4. The application of this article shall be based on relevant scientific and technical considerations.

Article 3

RESEARCH AND SYSTEMATIC OBSERVATIONS

1. The Parties undertake, as appropriate, to initiate and co-operate in, directly or through competent international bodies, the conduct of research and scientific assessments on:

(a) The physical and chemical processes that may affect the ozone layer;

(b) The human health and other biological effects deriving from any modification of the ozone layer, particularly those resulting from changes in ultra-violet solar radiation having biological effects (UV-B);

(c) Climatic effects deriving from any modifications of the ozone layer;

(d) Effects deriving from any modifications of the ozone layer and any consequent change in UV-B radiation on natural and synthetic materials useful to mankind;

(e) Substances, practices, processes and activities that may effect the ozone layer, and their cumulative effects;

(f) Alternative substances and technologies;

(g) Related socio-economic matters;

and as further elaborated in annexes I and II.

2. The Parties undertake to promote or establish, as appropriate, directly or through competent international bodies and taking fully into account national legislation and relevant ongoing activities at both the national and international levels, joint or complementary programmes for systematic observation of the state of the ozone layer and other relevant parameters, as elaborated in annex I.

3. The Parties undertake to co-operate, directly or through competent international bodies, in ensuring the collection, validation and transmission of research and observational data through appropriate world data centres in a regular and timely fashion.

Article 4

CO-OPERATION IN THE LEGAL, SCIENTIFIC AND TECHNICAL FIELDS

1. The Parties shall facilitate and encourage the exchange of scientific, technical, socio-economic, commercial and legal information relevant to this Convention as further elaborated in annex II. Such information shall be supplied to bodies agreed upon by the Parties. Any such body receiving information regarded as confidential by the supplying Party shall ensure that such information is not disclosed and shall aggregate it to protect its confidentiality before it is made available to all Parties.

2. The Parties shall co-operate, consistent with their national laws, regulations and practices and taking into account in particular the needs of the developing countries, in promoting, directly or through competent international bodies, the development and transfer of technology and knowledge. Such co-operation shall be carried out particularly through:

(a) Facilitation of the acquisition of alternative technologies by other Parties;

(b) Provision of information on alternative technologies and equipment, and supply of special manuals or guides to them;

(c) The supply of necessary equipment and facilities for research and systematic observations;

(d) Appropriate training of scientific and technical personnel

Article 5

TRANSMISSION OF INFORMATION

The Parties shall transmit, through the secretariat, to the Conference of the Parties established under article 6 information on the measures adopted by them in implementation of this Convention and

of protocols to which they are party in such form and at such intervals as the meetings of the parties to the relevant instruments may determine.

Article 6

CONFERENCE OF THE PARTIES

1. A Conference of the Parties is hereby established. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the secretariat designated on an interim basis under article 7 not later than one year after entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be determined by the Conference at its first meeting.

2. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

3. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt rules of procedure and financial rules for itself and for any subsidiary bodies it may establish, as well as financial provisions governing the functioning of the secretariat.

4. The Conference of the Parties shall keep under continuous review the implementation of this Convention, and, in addition, shall:

(a) Establish the form and the intervals for transmitting the information to the submitted in accordance with article 5 and consider such information as well as reports submitted by any subsidiary body;

(b) Review the scientific information on the ozone layer, on its possible modification and on possible effects of any such modification;

(c) Promote, in accordance with article 2, the harmonization of appropriate policies, strategies and measures for minimizing the release of substances causing or likely to cause modification of the ozone layer, and make recommendations on any other measures relating to this Convention;

(d) Adopt, in accordance with articles 3 and 4, programmes for research, systematic observations, scientific and technological co-operation, the exchange of information and the transfer of technology and knowledge;

(e) Consider and adopt, as required, in accordance with articles 9 and 10 amendments to this Convention and its annexes;

(f) Consider to any protocol, as well as to any annexes thereto, and, if so decided, recommend their adoption to the parties to the protocol concerned;

(g) Consider and adopt, as required, in accordance with article 10 additional annexes to this Convention;

(h) Consider and adopt, as required, protocols in accordance with article 8;

(i) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Convention;

(j) Seek, where appropriate, the services of competent international bodies and scientific committees, in particular the World Meteorological Organization and the World Health Organization, as well as the Co-ordinating Committee on the Ozone Layer, in scientific research, systematic observations and other activities pertinent to the objectives of this Convention, and make use as appropriate of information from these bodies and committees;

(k) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention.

5. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not party to this Convention, may be represented at meetings of the Conference of the Parties by observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, qualified in fields relating to the protection of the ozone layer which has informed the secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties as an observer may be admitted unless at least one-third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Article 7

SECRETARIAT

1. The functions of the secretariat shall be:

(a) To arrange for and service meetings provided for in articles 6, 8, 9 and 10;

(b) To prepare and transmit reports based upon information received in accordance with articles 4 and 5, as well as upon information derived from meetings of subsidiary bodies established under article 6;

(c) To perform the functions assigned to it by any protocol;

(d) To prepare reports on its activities carried out in implementation of its functions under this Convention and present them to the Conference of the Parties;

(e) To ensure the necessary co-ordination with other relevant international bodies, and in particular to enter into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions;

(f) To perform such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

2. The secretariat functions will be carried out on an interim basis by the United Nations Environment Programme until the completion of the first ordinary meeting of the Conference of the Parties held pursuant to article 6. At its first ordinary meeting, the Conference of the Parties shall designate the secretariat from amongst those existing competent international organizations which have signified their willingness to carry out the secretariat functions under this Convention.

Article 8

ADOPTION OF PROTOCOLS

1. The Conference of the Parties may at a meeting adopt protocols pursuant to article 2.

2. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before such a meeting.

Article 9

AMENDMENT OF THE CONVENTION OR PROTOCOLS

1. Any Party may propose amendments to this Convention or to any protocol. Such amendments shall take due account, *inter alia*, of relevant scientific and technical considerations.

2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. Amendments to any protocol shall be adopted at a meeting of the Parties to the protocol in question. The text of any proposed amendment to this Convention or to any protocol, except as may otherwise be provided in such protocol, shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories to this Convention for information.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting, and shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, approval or acceptance.

4. The procedure mentioned in paragraph 3 above shall apply to amendments to any protocol, except that a two-thirds majority of the parties to that protocol present and voting at the meeting shall suffice for their adoption.

5. Ratification, approval or acceptance of amendments shall be notified to the Depositary in writing. Amendments adopted in accordance with paragraphs 3 or 4 above shall enter into force between parties having accepted them on the ninetieth day after the receipt by the Depositary of notification of their ratification, approval or acceptance by at least three-fourths of the Parties to this Convention or by at least two-thirds of the parties to the protocol concerned, except as may otherwise be provided in such protocol. Thereafter the amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, approval or acceptance of the amendments.

6. For the purposes of this article, "Parties present and voting"

means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Article 10

ADOPTION AND AMENDMENT OF ANNEXES

1. The annexes to this Convention or to any protocol shall form an integral part of this Convention or of such protocol, as the case may be, and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention or its protocols constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to scientific, technical and administrative matters.

2. Except as may be otherwise provided in any protocol with respect to its annexes, the following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention or of annexes to a protocol:

(a) Annexes to this Convention shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in article 9, paragraphs 2 and 3, while annexes to any protocol shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in article 9, paragraphs 2 and 4;

(b) Any party that is unable to approve an additional annex to this Convention or an annex to any protocol to which it is party shall so notify the Depositary, in writing, within six months from the date of the communication of the adoption by the Depositary. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time substitute an acceptance for a previous declaration of objection and the annexes shall thereupon enter into force for that Party;

(c) On the expiry of six months from the date of the circulation of the communication by the Depositary, the annex shall become effective for all Parties to this Convention or to any protocol concerned which have not submitted a notification in accordance with the provision of subparagraph (b) above.

3. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention or to any protocol shall be subject to the same procedure as for the proposal, adoption and entry into force of annexes to the Convention or annexes to a protocol. Annexes and amendments thereto shall take due account, *inter alia*, of relevant scientific and technical considerations.

4. If an additional annex or an amendment to an annex involves an amendment to this Convention or to any protocol, the additional annex or amended annex shall not enter into force until such time as the amendment to this Convention or to the protocol concerned enters into force.

Article 11

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. In the event of a dispute between Parties concerning the interpretation or application of this Convention, the parties concerned shall seek solution by negotiation.

2. If the parties concerned cannot reach agreement by negotiation, they may jointly seek the good offices of, or request mediation by, a third party.

3. When ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a State or regional economic integration organization may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 or paragraph 2 above, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory:

(a) Arbitration in accordance with procedures to be adopted by the Conference of the Parties at its first ordinary meeting;

(b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

4. If the parties have not, in accordance with paragraph 3 above, accepted the same or any procedure, the dispute shall be submitted to conciliation in accordance with paragraph 5 below unless the parties otherwise agree.

5. A conciliation commission shall be created upon the request of one of the parties to the dispute. The commission shall be composed of an equal number of members appointed by each party concerned and a chairman chosen jointly by the members appointed by each party. The commission shall render a final and recommendatory award, which the parties shall consider in good faith.

6. The provisions of this article shall apply with respect to any protocol except as otherwise provided in the protocol concerned.

Article 12

SIGNATURE

This Convention shall be open for signature by States and by regional economic integration organizations at the Federal Ministry for Foreign Affairs of the Republic of Austria in Vienna from 22 March 1985 to 21 September 1985, and at United Nations Headquarters in New York from 22 September 1985 to 21 March 1986.

Article 13

RATIFICATION, ACCEPTANCE OR APPROVAL

1. This Convention and any protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organizations. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depositary.

2. Any organization referred to in paragraph 1 above which becomes a Party to this Convention or any protocol without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention or the protocol, as the case may be. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to the Convention or relevant protocol, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligation under the Convention or protocol, as the case may be. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention or relevant protocol concurrently.

3. In their instruments of ratification, acceptance or approval, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention or the relevant protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 14

ACCESSION

1. This Convention and any protocol shall be open for accession by States and by regional economic integration organizations from the date on which the Convention or the protocol concerned is closed for signature. The instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

2. In their instruments of accession, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention or the relevant protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification in the extent of their competence.

3. The provisions of article 13, paragraph 2, shall apply to regional economic integration organizations which accede to this Convention or any protocol.

Article 15

RIGHT TO VOTE

1. Each Party to this Convention or to any protocol shall have one vote.

2. Except as provided for in paragraph 1 above, regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to the Convention or the relevant protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their States exercise theirs, and vice versa.

Article 16

RELATIONSHIP BETWEEN THE CONVENTION AND ITS PROTOCOLS

1. A State or a regional economic integration organization may not become a party to a protocol unless it is, or becomes at the same time, a Party to the Convention.

2. Decisions concerning any protocol shall be taken only by the parties to the protocol concerned.

Article 17

ENTRY INTO FORCE

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. Any protocol, except as otherwise provided in such protocol, shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the eleventh instrument of ratification, acceptance or approval of such protocol or accession thereto.

3. For each Party which ratifies, accepts, or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, it shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. Any protocol, except as otherwise provided in such protocol, shall enter into force for a party that ratifies, accepts or approves that protocol or accedes thereto after its entry into force pursuant to paragraph 2 above, on the ninetieth day after the date on which that party deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or on the date on which the Convention enters into force for the Party, whichever shall be the later.

5. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

Article 18

RESERVATIONS

No reservations may be made to this Convention.

Article 19

WITHDRAWAL

1. At any time after four years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

2. Except as may be provided in any protocol, at any time after four years from the date on which such protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the protocol by giving written notification to the Depositary.

3. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

4. Any Party which withdraws from this Convention shall be considered as also having withdrawn from any protocol to which it is party.

Article 20

DEPOSITARY

1. The Secretary - General of the United Nations shall assume the functions of depositary of this Convention and any protocols.

2. The Depositary shall inform the Parties, in particular, of:

(a) The signature of this Convention and of any protocol, and the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession in accordance with articles 13 and 14;

(b) The date on which the Convention and any protocol will come into force in accordance with article 17;

(c) Notifications of withdrawal made in accordance with article 19;

(d) Amendments adopted with respect to the Convention and any protocol, their acceptance by the parties and their date of entry into force in accordance with article 9;

(e) All communications relating to the adoption and approval of annexes and to the amendment of annexes in accordance with article 10;

(f) Notifications by regional economic integration organizations of the extent of their competence with respect to matters governed by this Convention and any protocols, and of any modifications thereof.

(g) Declarations made in accordance with article 11, paragraph 3.

Article 21

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary - General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done in Vienna

on the 22nd day of March 1985

Annex I

RESEARCH AND SYSTEMATIC OBSERVATIONS

1. The Parties to the Convention recognize that the major scientific issues are:

(a) Modification of the ozone layer which would result in a change in the amount of solar ultra-violet radiation having biological effects (UV-B) that reaches the Earth's surface and the potential consequences for human health, for organisms, ecosystems and material useful to mankind;

(b) Modification of the vertical distribution of ozone, which could change the temperature structure of the atmosphere and the potential consequences for weather and climate.

2. The Parties to the Convention, in accordance with article 3, shall co-operate in conducting research and systematic observations and in formulating recommendations for future research and observation in such areas as:

(a) Research into the physics and chemistry of the atmosphere.

(i) Comprehensive theoretical models: further development of models which consider the interaction between radiative, dynamic and chemical processes; studies of the simultaneous effects of various man-made and naturally occurring species upon atmospheric ozone; interpretation of satellite and non-satellite measurement data sets; evaluation of trends in atmospheric and geophysical parameters, and the development of methods for attributing changes in these parameters to specific causes;

(ii) Laboratory studies of: rate coefficients, absorption cross-sections and mechanisms of tropospheric and stratospheric chemical and photochemical processes; spectroscopic data to support field measurements in all relevant spectral regions;

(iii) Field measurements: the concentration and fluxes of key source gases of both natural and anthropogenic origin; atmospheric dynamics studies; simultaneous measurements of photochemically-related species down to the planetary boundary layer, using *in situ* and remote sensing instruments; intercomparison of different sensors, including co-ordinated correlative measurements for satellite instrumentation; three-dimensional fields of key atmospheric trace constituents, solar spectral flux and meteorological parameters;

(iv) Instrument development, including satellite and non-satellite sensors for atmospheric trace constituents, solar flux and meteorological parameters;

(b) Research into health, biological and photodegradation effects.

(i) The relationship between human exposure to visible and ultra-violet solar radiation and (a) the development of both non-melanoma and melanoma skin cancer and (b) the effects on the immunological system;

(ii) Effects of UV-B radiation, including the wavelength dependence, upon (a) agricultural crops, forests and other terrestrial ecosystems and (b) the aquatic food web and fisheries, as well as possible inhibition of oxygen production by marine phytoplankton;

(iii) The mechanisms by which UV-B radiation acts on biological materials, species and ecosystems, including; the relationship between dose, dose rate, and response; photorepair, adaption, and protection;

(iv) Studies of biological action spectra and the spectral response using polychromatic radiation in order to include possible interactions of the various wavelength regions;

(v) The influence of UV-B radiation on: the sensitivities and activities of biological species important to the biospheric balance; primary processes such as photosynthesis and biosynthesis;

(vi) The influence of UV-B radiation on the photodegradation of pollutants, agricultural chemicals and other materials;

(c) Research on effects on climate:

(i) Theoretical and observational studies of the radiative effects of

ozone and other trace species and the impact on climate parameters, such as land and ocean surface temperatures, precipitation patterns, the exchange between the troposphere and stratosphere;

(ii) The investigation of the effects of such climate impacts on various aspects of human activity;

(d) Systematic observations on:

(i) The status of the ozone layer (i.e. the spatial and temporal variability of the total column content and vertical distribution) by making the Global Ozone Observing System, based on the integration of satellite and ground-based systems, fully operational;

(ii) The tropospheric and stratospheric concentrations of source gases for the HO_x , NO_x , ClO_x and carbon families;

(iii) The temperature from the ground to the mesosphere, utilizing both ground-based and satellite systems;

(iv) Wavelength-resolved solar flux reaching and thermal radiation leaving, the Earth's atmosphere, utilizing satellite measurements;

(v) Wavelength-resolved solar flux reaching the Earth's surface in the ultra-violet range having biological effects (UV-B);

(vi) Aerosol properties and distribution from the ground to the mesosphere, utilizing ground-based, airborne and satellite systems;

(vii) Climatically important variables by the maintenance of programmes of high-quality meteorological surface measurements;

(viii) Trace species, temperatures, solar flux and aerosols utilizing improved methods for analysing global data.

3. The Parties to the Convention shall co-operate, taking into account the particular needs of the developing countries, in promoting the appropriate scientific and technical training required to participate in the research and systematic observations outlined in this annex. Particular emphasis should be given to the intercalibration of observational instrumentation and methods with a view to generating comparable or standardized scientific data sets.

4. The following chemical substances of natural and anthropogenic origin, not listed in order of priority, are thought to have the potential to modify the chemical and physical properties of the ozone layer.

(a) Carbon substances.

(i) Carbon monoxide (CO).

Carbon monoxide has significant natural and anthropogenic sources, and is thought to play a major direct role in tropospheric photochemistry, and an indirect role in stratospheric photochemistry.

(ii) Carbon dioxide (CO_2).

Carbon dioxide has significant natural and anthropogenic sources, and affects stratospheric ozone by influencing the thermal structure of the atmosphere.

(iii) Methane (CH_4).

Methane has both natural and anthropogenic sources, and effects both tropospheric and stratospheric ozone.

(iv) Non-methane hydrocarbon species

Non-methane hydrocarbon species, which consist of a large number of chemical substances, have both natural and anthropogenic sources, and play a direct role in tropospheric photochemistry and an indirect role in stratospheric photochemistry.

(b) Nitrogen substances.

(i) Nitrous oxide (N_2O).

The dominant sources of N_2O are natural, but anthropogenic contributions are becoming increasingly important. Nitrous oxide is the primary source of stratospheric NO_x , which play a vital role in controlling the abundance of stratospheric ozone.

(ii) Nitrogen oxides (NO_x).

Ground-level sources of NO_x play major direct role only in troposphere photochemical processes and an indirect role in stratosphere photochemistry, whereas injection of NO_x close to the tropopause may lead directly to a change in upper tropospheric and stratospheric ozone.

(c) Chlorine substances

(i) Fully halogenated alkanes, e.g. CCl_4 , CFCl_3 (CFC-11), CF_2Cl_2 (CFC-12), $\text{C}_2\text{F}_3\text{Cl}_3$ (CFC-113), $\text{C}_2\text{F}_4\text{Cl}_2$ (CFC-114)

Fully halogenated alkanes are anthropogenic and act as a source of ClO_x , which plays a vital role in ozone photochemistry, especially in the 30-50 km altitude region.

(ii) Partially halogenated alkanes, e.g. CH_3Cl , CHF_2Cl (CFC-22), CH_2Cl_2 , CHFCl_2 (CFC-21)

The sources of CH_3Cl are natural, whereas the other partially halogenated alkanes mentioned above are anthropogenic in origin.

These gases also act as a source of stratospheric ClO_x .

(d) Bromine substances

Fully halogenated alkanes, e.g. CF_3Br

These gases are anthropogenic and act as a source of BrO_x , which behaves in a manner similar to ClO_x .

(e) Hydrogen substances.

(i) Hydrogen (H_2)

Hydrogen, the source of which is natural and anthropogenic, plays a minor role in stratospheric photochemistry.

(ii) Water (H_2O)

Water, the source of which is natural, plays a vital role in both tropospheric and stratospheric photochemistry. Local sources of water vapour in the stratosphere include the oxidation of methane and, to a lesser extent, of hydrogen.

Annex II

INFORMATION EXCHANGE

1. The Parties to the Convention recognize that the collection and sharing of information is an important means of implementing the objectives of this Convention and of assuring that any actions that may be taken are appropriate and equitable. Therefore, Parties shall exchange scientific, technical, socio-economic, business, commercial and legal information.

2. The Parties to the Convention, in deciding what information is to be collected and exchanged, should take into account the usefulness of the information and the costs of obtaining it. The Parties further recognize that co-operation under this annex has to be consistent with national laws, regulations and practices regarding patents, trade secrets, and protection of confidential and proprietary information.

3. Scientific information

This includes information on:

(a) Planned and ongoing research, both governmental and private, to facilitate the co-ordination of research programmes so as to make the most effective use of available national and international resources;

(b) The emission data needed for research;

(c) Scientific results published in peer-reviewed literature on the understanding of the physics and chemistry of the Earth's atmosphere and of its susceptibility to change, in particular on the state of the ozone layer and effects on human health, environment and climate which would result from changes on all time-scales in either the total column content or the vertical distribution of ozone;

(d) The assessment of research results and the recommendations for future research.

4. Technical information

This includes information on:

(a) The availability and cost of chemical substitutes and of alternative technologies to reduce the emissions of ozone-modifying substances and related planned and ongoing research;

(b) The limitations and any risks involved in using chemical or other substitutes and alternative technologies.

5. Socio-economic and commercial information on the substances referred to in annex I.

This includes information on:

(a) Production and production capacity;

(b) Use and use patterns;

(c) Imports/exports;

(d) The costs, risks and benefits of human activities which may indirectly modify the ozone layer and of the impacts of regulatory actions taken or being considered to control these activities.

6. Legal information

This includes information on:

(a) National laws, administrative measures and legal research relevant to the protection of the ozone layer;

(b) International agreements, including bilateral agreements, relevant to the protection of the ozone layer;

(c) Methods and terms of licensing and availability of patents relevant to the protection of the ozone layer.

MONTREAL PROTOCOL ON SUBSTANCES THAT DEplete THE OZONE LAYER

The Parties to this Protocol,

Being Parties to the Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer,

Mindful of their obligation under that Convention to take appropriate measures to protect human health and the environment against adverse effects resulting or likely to result from human activities which modify or are likely to modify the ozone layer,

Recognizing that world-wide emissions of certain substances can significantly deplete and otherwise modify the ozone layer in a manner that is likely to result in adverse effects on human health and the environment,

Conscious of the potential climatic effects of emissions of these substances,

Aware that measures taken to protect the ozone layer from depletion should be based on relevant scientific knowledge, taking into account technical and economic considerations,

Determined to protect the ozone layer by taking precautionary measures to control equitably total global emissions of substances that deplete it, with the ultimate objective of their elimination on the basis of developments in scientific knowledge, taking into account technical and economic considerations,

Acknowledging that special provision is required to meet the needs of developing countries for these substances,

Noting the precautionary measures for controlling emissions of certain chlorofluorocarbons that have already been taken at national and regional levels,

Considering the importance of promoting international co-operation in the research and development of science and technology relating to the control and reduction of emissions of substances that deplete the ozone layer, bearing in mind in particular the needs of developing countries,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol:

1. "Convention" means the Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, adopted on 22 March 1985.

2. "Parties" means, unless the text otherwise indicates, Parties to this Protocol.

3. "Secretariat" means the secretariat of the Convention.

4. "Controlled substance" means a substance listed in Annex A to this Protocol, whether existing alone or in a mixture. It excludes, however, any such substance or mixture which is in a manufactured product other than a container used for the transportation or storage of the substance listed.

5. "Production" means the amount of controlled substances produced minus the amount destroyed by technologies to be approved by the Parties.

6. "Consumption" means production plus imports minus exports of controlled substances.

7. "Calculated levels" of production, imports, exports and consumption means levels determined in accordance with Article 3.

8. "Industrial rationalization" means the transfer of all or a portion of the calculated level of production of one Party to another, for the purpose of achieving economic efficiencies or responding to anticipated shortfalls in supply as a result of plant closures.

ARTICLE 2

CONTROL MEASURES

1. Each Party shall ensure that for the twelve-month period commencing on the first day of the seventh month following the date of the entry into force of this Protocol, and in each twelve-month period thereafter, its calculated level of consumption of the controlled substances in Group I of Annex A does not exceed its calculated level of consumption in 1986. By the end of the same period, each Party producing one or more of these substances shall ensure that its calculated level of production of the substances does not exceed its calculated level of production in 1986, except that such level may have increased by no more than ten per cent based on the 1986 level. Such increase shall be permitted only so as to satisfy the basic domestic needs of the Parties operating under Article 5 and for the purposes of industrial rationalization between Parties.

2. Each Party shall ensure that for the twelve-month period commencing on the first day of the thirty-seventh month following the date

of the entry into force of this Protocol, and in each twelve month period thereafter, its calculated level of consumption of the controlled substances listed in Group II of Annex A does not exceed its calculated level of consumption in 1986. Each Party producing one or more of these substances shall ensure that its calculated level of production of the substances does not exceed its calculated level of production in 1986, except that such level may have increased by no more than ten per cent based on the 1986 level. Such increase shall be permitted only so as to satisfy the basic domestic needs of the Parties operating under Article 5 and for the purposes of industrial rationalization between Parties. The mechanisms for implementing these measures shall be decided by the Parties at their first meeting following the first scientific review.

3. Each Party shall ensure that for the period 1 July 1993 to 30 June 1994 and in each twelve-month period thereafter, its calculated level of consumption of the controlled substances in Group I of Annex A does not exceed, annually, eighty per cent of its calculated level of consumption in 1986. Each Party producing one or more of these substances shall, for the same periods, ensure that its calculated level of production of the substances does not exceed, annually, eighty per cent of its calculated level of production in 1986. However, in order to satisfy the basic domestic needs of the Parties operating under Article 5 and for the purposes of industrial rationalization between Parties, its calculated level of production may exceed that limit by up to ten per cent of its calculated level of production in 1986.

4. Each Party shall ensure that for the period 1 July 1998 to 30 June 1999, and in each twelve-month period thereafter, its calculated level of consumption of the controlled substances in Group I of Annex A does not exceed, annually, fifty per cent of its calculated level of consumption in 1986. Each Party producing one or more of these substances shall, for the same periods, ensure that its calculated level of production of the substances does not exceed, annually, fifty per cent of its calculated level of production in 1986. However, in order to satisfy the basic domestic needs of the Parties operating under Article 5 and for the purposes of industrial rationalization between Parties, its calculated level of production may exceed that limit by up to fifteen per cent of its calculated level of production in 1986. This paragraph will apply unless the Parties decide otherwise at a meeting by a two-thirds majority of Parties present and voting, representing at least two-thirds of the total calculated level of consumption of these substances of the Parties. This decision shall be considered and made in the light of the assessments referred to in Article 6.

5. Any Party whose calculated level of production in 1986 of the controlled substances in Group I of Annex A was less than twenty-five kilotonnes may, for the purposes of industrial rationalization, transfer to or receive from any other Party, production in excess of the limits set out in paragraphs 1, 3 and 4 provided that the total combined calculated levels of production of the Parties concerned does not exceed the production limits set out in this Article. Any transfer of such production shall be notified to the secretariat, no later than the time of the transfer.

6. Any Party not operating under Article 5, that has facilities for the production of controlled substances under construction, or contracted for, prior to 16 September 1987, and provided for in national legislation prior to 1 January 1987, may add the production from such facilities to its 1986 production of such substances for the purposes of determining its calculated level of production for 1986, provided that such facilities are completed by 31 December 1990 and that such production does not raise that Party's annual calculated level of consumption of the controlled substances above 0.5 kilograms per capita.

7. Any transfer of production pursuant to paragraph 5 or any addition of production pursuant to paragraph 6 shall be notified to the secretariat, no later than the time of the transfer or addition.

8. (a) Any Parties which are Members States of a regional economic integration organization as defined in Article 1 (6) of the Convention may agree that they shall jointly fulfil their obligations respecting consumption under this Article provided that their total combined calculated level of consumption does not exceed the levels required by this Article.

(b) The Parties to any such agreement shall inform the secretariat of the terms of the agreement before the date of the reduction in consumption with which the agreement is concerned.

(c) Such agreement will become operative only if all Member States of the regional economic integration organization and the organization concerned are Parties to the Protocol and have notified the secretariat of their manner of implementation.

9. (a) Based on the assessments made pursuant to Article 6, the Parties may decide whether:

(i) Adjustments to the ozone depleting potentials specified in Annex A should be made and, if so, what the adjustments should be; and

(ii) Further adjustments and reductions of production or consumption of the controlled substances from 1986 levels should be undertaken and, if so, what the scope, amount and timing of any such adjustments and reductions should be;

(b) Proposals for such adjustments shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before the meeting of the Parties at which they are proposed for adoption;

(c) In taking such decisions, the Parties shall make every effort to reach agreement by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, such decisions shall, as a last resort, be adopted by a two-thirds majority vote of the Parties present and voting representing at least fifty per cent of the total consumption of the controlled substances of the Parties;

(d) The decisions, which shall be binding on all Parties, shall forthwith be communicated to the Parties by the Depositary. Unless otherwise provided in the decisions, they shall enter into force on the expiry of six months from the date of the circulation of the communication by the Depositary.

10. (a) Based on the assessments made pursuant to Article 6 of this Protocol and in accordance with the procedure set out in Article 9 of the Convention, the Parties may decide:

(i) Whether any substances, and if so which, should be added to or removed from any annex to this Protocol; and

(ii) The mechanism, scope and timing of the control measures that should apply to those substances;

(b) Any such decision shall become effective, provided that it has been accepted by a two-thirds majority vote of the Parties present and voting.

11. Notwithstanding the provisions contained in this Article, Parties may take more stringent measures than those required by this Article.

ARTICLE 3: CALCULATION OF CONTROL LEVELS

For the purposes of Articles 2 and 5, each Party shall, for each Group of substances in Annex A, determine its calculated levels of:

(a) Production by:

(i) Multiplying its annual production of each controlled substance by the ozone depleting potential specified in respect of it in Annex A; and

(ii) Adding together, for each such Group, the resulting figures;

(b) Imports and exports, respectively, by following, *mutatis mutandis*, the procedure set out in subparagraph (a); and

(c) Consumption by adding together its calculated levels of production and imports and subtracting its calculated level of exports as determined in accordance with subparagraphs (a) and (b). However, beginning on 1 January 1993, any export of controlled substances to non-Parties shall not be subtracted in calculating the consumption level of the exporting Party.

ARTICLE 4: CONTROL OF TRADE WITH NON-PARTIES

1. Within one year of the entry into force of this Protocol, each Party shall ban the import of controlled substances from any State not party to this Protocol.

2. Beginning on 1 January 1993, no Party operating under paragraph 1 of Article 5 may export any controlled substances to any State not party to this Protocol.

3. Within three years of the date of the entry into force of this Protocol, the Parties shall, following the procedures in Article 10 of the Convention, elaborate in an annex a list of products containing controlled substances. Parties that have not objected to the annex in accordance with those procedures shall ban, within one year of the annex having become effective, the import of those products from any State not party to this Protocol.

4. Within five years of the entry into force of this Protocol, the Parties shall determine the feasibility of banning or restricting, from

States not party to this Protocol, the import of products produced with, but not containing, controlled substances. If determined feasible, the Parties shall, following the procedures in Article 10 of the Convention, elaborate in an annex a list of such products. Parties that have not objected to it in accordance with those procedures shall ban or restrict, within one year of the annex having become effective, the import of those products from any State not party to this Protocol.

5. Each Party shall discourage the export, to any State not party to this Protocol, of technology for producing and for utilizing controlled substances.

6. Each Party shall refrain from providing new subsidies, aid, credits, guarantees or insurance programmes for the export to States not party to this Protocol of products, equipment, plants or technology that would facilitate the production of controlled substances.

7. Paragraphs 5 and 6 shall not apply to products, equipment, plants or technology that improve the containment, recovery, recycling or destruction of controlled substances, promote the development of alternative substances, or otherwise contribute to the reduction of emissions of controlled substances.

8. Notwithstanding the provisions of this Article, imports referred to in paragraphs 1, 3 and 4 may be permitted from any State not party to this Protocol if that State is determined, by a meeting of the Parties, to be in full compliance with Article 2 and this Article, and has submitted data to that effect as specified in Article 7.

ARTICLE 5: SPECIAL SITUATION OF DEVELOPING COUNTRIES

1. Any Party that is a developing country and whose annual calculated level of consumption of the controlled substances is less than 0.3 kilograms per capita on the date of the entry into force of the Protocol for it, or any time thereafter within ten years of the date of entry into force of the Protocol shall, in order to meet its basic domestic needs, be entitled to delay its compliance with the control measures set out in paragraphs 1 to 4 of Article 2 by ten years after that specified in those paragraphs. However, such Party shall not exceed an annual calculated level of consumption of 0.3 kilograms per capita. Any such Party shall be entitled to use either the average of its annual calculated level of consumption for the period 1995 to 1997 inclusive or a calculated level of consumption of 0.3 kilograms per capita, whichever is the lower, as the basis for its compliance with the control measures.

2. The Parties undertake to facilitate access to environmentally safe alternative substances and technology for Parties that are developing countries and assist them to make expeditious use of such alternatives.

3. The Parties undertake to facilitate bilaterally or multilaterally the provision of subsidies, aid, credits, guarantees or insurance programmes to Parties that are developing countries for the use of alternative technology and for substitute products.

ARTICLE 6: ASSESSMENT AND REVIEW OF CONTROL MEASURES

Beginning in 1990 and at least every four years thereafter, the Parties shall assess the control measures provided for in Article 2 on the basis of available scientific, environmental, technical and economic information. At least one year before each assessment, the Parties shall convene appropriate panels of experts qualified in the fields mentioned and determine the composition and terms of reference of any such panels. Within one year of being convened, the panels will report their conclusions, through the secretariat, to the Parties.

ARTICLE 7: REPORTING OF DATA

1. Each party shall provide to the secretariat, within three months of becoming a Party, statistical data on its production, imports and exports of each of the controlled substances for the year 1986, or the best possible estimates of such data where actual data are not available.

2. Each party shall provide statistical data to the secretariat on its annual production (with separate data on amounts destroyed by technologies to be approved by the Parties), imports, and exports to Parties and non-Parties, respectively, of such substances for the year during which it becomes a Party and for each year thereafter. It shall forward the data no later than nine months after the end of the year to

which the data relate.

ARTICLE 8: NON - COMPLIANCE

The Parties, at their first meeting, shall consider and approve procedures and institutional mechanisms for determining non-compliance with the provisions of this Protocol and for treatment of Parties found to be in non-compliance.

ARTICLE 9: RESEARCH, DEVELOPMENT, PUBLIC AWARENESS AND EXCHANGE OF INFORMATION

1. The Parties shall co-operate, consistent with their national laws, regulations and practices and taking into account in particular the needs of developing countries, in promoting, directly or through competent international bodies, research, development and exchange of information on:

(a) Best technologies for improving the containment, recovery, recycling or destruction of controlled substances or otherwise reducing their emissions;

(b) Possible alternatives to controlled substances, to products containing such substances, and to products manufactured with them; and

(c) Costs and benefits of relevant control strategies.

2. The Parties, individually, jointly or through competent international bodies, shall co-operate in promoting public awareness of the environmental effects of the emissions of controlled substances and other substances that deplete the ozone layer.

3. Within two years of the entry into force of this Protocol and every two years thereafter, each Party shall submit to the secretariat a summary of the activities it has conducted pursuant to this Article.

ARTICLE 10: TECHNICAL ASSISTANCE

1. The Parties shall in the context of the provisions of Article 4 of the Convention, and taking into account in particular the needs of developing countries, co-operate in promoting technical assistance to facilitate participation in and implementation of this Protocol.

2. Any Party or Signatory to this Protocol may submit a request to the secretariat for technical assistance for the purposes of implementing or participating in the Protocol.

3. The parties, at their first meeting, shall begin deliberations on the means of fulfilling the obligations set out in Article 9, and paragraphs 1 and 2 of this Article, including the preparation of workplans. Such workplans shall pay special attention to the needs and circumstances of the developing countries. States and regional economic integration organizations not party to the Protocol should be encouraged to participate in activities specified in such workplans.

ARTICLE 11: MEETINGS OF THE PARTIES

1. The Parties shall hold meetings at regular intervals. The secretariat shall convene the first meeting of the Parties not later than one year after the date of the entry into force of this Protocol and in conjunction with a meeting of the Conference of the Parties to the Convention, if a meeting of the latter is scheduled within that period.

2. Subsequent ordinary meetings of the parties shall be held, unless the parties otherwise decide, in conjunction with meetings of the Conference of the parties to the Convention. Extraordinary meetings of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by a meeting of the Parties, or at the written request of any Party, provided that, within six months of such a request being communicated to them by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

3. The Parties, at their first meeting, shall:

(a) Adopt by consensus rules of procedure for their meetings;

(b) Adopt by consensus the financial rules referred to in paragraph 2 of Article 13;

(c) Establish the panels and determine the terms of reference referred to in Article 6;

(d) Consider and approve the procedures and institutional mechanisms specified in Article 8; and

(e) Begin preparation of workplans pursuant to paragraph 3 of Article 10.

4. The functions of the meetings of the Parties shall be to:

(a) Review the implementation of this Protocol;

(b) Decide on any adjustments or reductions referred to in paragraph 9 of Article 2;

- (c) Decide on any addition to, insertion in or removal from any annex of substances and on related control measures in accordance with paragraph 10 of Article 2;
- (d) Establish, where necessary, guidelines or procedures for reporting of information as provided for in Article 7 and paragraph 3 of Article 9;
- (e) Review requests for technical assistance submitted pursuant to paragraph 2 of Article 10;
- (f) Review reports prepared by the secretariat pursuant to subparagraph (c) of Article 12;
- (g) Assess, in accordance with Article 6, the control measures provided for in Article 2;
- (h) Consider and adopt, as required, proposals for amendment of this Protocol or any annex and for any new annex;
- (i) Consider and adopt, the budget for implementing this Protocol;
- (j) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Protocol.

5. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not party to this Protocol, may be represented at meetings of the Parties as observers. Any body or agency whether national or international, governmental or non-governmental, qualified in fields relating to the protection of the ozone layer which has informed the secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Parties as an observer may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Parties.

ARTICLE 12: SECRETARIAT

For the purposes of this Protocol, the secretariat shall:

- (a) Arrange for and service meetings of the Parties as provided for in Article 11;
- (b) Receive and make available, upon request by a Party, data provided pursuant to Article 7;
- (c) Prepare and distribute regularly to the Parties reports based on information received pursuant to Articles 7 and 9;
- (d) Notify the Parties of any request for technical assistance received pursuant to Article 10 so as to facilitate the provision of such assistance;
- (e) Encourage non-Parties to attend the meetings of the Parties as observers and to act in accordance with the provisions of this Protocol;
- (f) Provide, as appropriate, the information and requests referred to in subparagraphs (c) and (d) to such non-party observers; and
- (g) Perform such other functions for the achievement of the purposes of this Protocol as may be assigned to it by the Parties.

ARTICLE 13: FINANCIAL PROVISIONS

- 1. The funds required for the operation of this Protocol, including those for the functioning of the secretariat related to this Protocol, shall be charged exclusively against contributions from the Parties.
- 2. The Parties, at their first meeting, shall adopt by consensus financial rules for the operation of this Protocol.

ARTICLE 14: RELATIONSHIP OF THIS PROTOCOL TO THE CONVENTION

Except as otherwise provided in this Protocol, the provisions of the Convention relating to its protocols shall apply to this Protocol.

ARTICLE 15: SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature by States and by regional economic integration organizations in Montreal on 16 September 1987, in Ottawa from 17 September 1987 to 16 January 1988, and at United Nations Headquarters in New York from 17 January 1988 to 15 September 1988.

ARTICLE 16: ENTRY INTO FORCE

- 1. This Protocol shall enter into force on 1 January 1989, provided that at least eleven instruments of ratification, acceptance, approval of the Protocol or accession thereto have been deposited by

States or regional economic integration organizations representing at least two-thirds of 1986 estimated global consumption of the controlled substances, and the provisions of paragraph 1 of Article 17 of the Convention have been fulfilled. In the event that these conditions have not been fulfilled by that date, the Protocol shall enter into force on the ninetieth day following the date on which the conditions have been fulfilled.

- 2. For the purposes of paragraph 1, any such instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

- 3. After the entry into force of this Protocol, any State or regional economic integration organization shall become a Party to it on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

ARTICLE 17: PARTIES JOINING AFTER ENTRY INTO FORCE

Subject to Article 5, any State or regional economic integration organization which becomes a Party to this Protocol after the date of its entry into force, shall fulfil forthwith the sum of the obligations under Article 2, as well as under Article 4, that apply at that date to the States and regional economic integration organizations that became Parties on the date the Protocol entered into force.

ARTICLE 18: RESERVATION

No reservations may be made to this Protocol.

ARTICLE 19: WITHDRAWAL

For the purposes of this Protocol, the provisions of Article 19 of the Convention relating to withdrawal shall apply, except with respect to Parties referred to in paragraph 1 of Article 5. Any such Party may withdraw from this Protocol by giving written notification to the Depositary at any time after four years of assuming the obligations specified in paragraphs 1 to 4 of Article 2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

ARTICLE 20: AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF THE UNDERSIGNED, BEING DULY AUTHORIZED TO THAT EFFECT, HAVE SIGNED THIS PROTOCOL.

DONE AT MONTREAL THIS SIXTEENTH DAY OF SEPTEMBER, ONE THOUSAND NINE HUNDRED AND EIGHTY SEVEN.

Annex1
CONTROLLED SUBSTANCES

Group	Substance	Ozone Depleting Potential*
Group I	CFCl ₃ (CFC-11)	1.0
	CF ₂ Cl ₂ (CFC-12)	1.0
	C ₂ F ₃ Cl ₃ (CFC-113)	0.8
	C ₂ F ₄ Cl ₂ (CFC-114)	1.0
	C ₂ F ₅ Cl (CFC-115)	0.6
Group II	CF ₃ BrCL ₁ (halon-1211)	3.0
	CF ₃ Br (halon-1301)	10.0
	C ₂ F ₄ Br ₂ (halon-2402)	(to be determined)

* These ozone depleting potentials are estimates based on existing knowledge and will be reviewed and revised periodically.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΤΟΙΒΑΔΑΣ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αυτής της Σύμβασης,

Συνειδητοποιώντας την ενδεχόμενη βλαβερή επίπτωση στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον από τη μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος,

Ενθυμούμενα τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Ανθρώπινο Περιβάλλον και ιδιαίτερα το άρθρο 21, που προβλέπει ότι «τα Κράτη έχουν, σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις αρχές του διεθνούς δικαίου, το πρωταρχικό δικαίωμα να εκμεταλλεύονται τα ίδια τις πλουτοπαραγωγικές πηγές τους σύμφωνα με τη δική τους περιβαλλοντική πολιτική και την ευθύνη να διασφαλίσουν ότι οι δραστηριότητες στα πλαίσια της δικαιοδοσίας ή ελέγχου τους δεν προξενούν βλάβη στο περιβάλλον άλλων κρατών ή περιοχών πέρα από τα όρια της εθνικής δικαιοδοσίας».

Λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις και τις ιδιαίτερες ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών,

Ενθυμούμενα την εργασία και τις μελέτες που προηγήθηκαν στα πλαίσια τόσο διεθνών όσο και εθνικών οργανισμών, και ιδιαίτερα του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τη Στοιβάδα του Όζοντος, του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών,

Ενθυμούμενα επίσης τα προληπτικά μέτρα για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος που έχουν ήδη ληφθεί σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,

Έχοντας συνείδηση ότι τα μέτρα για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος από μεταβολές που οφείλονται σε ανθρωπίνες δραστηριότητες απαιτούν διεθνή συνεργασία και δράση και θα πρέπει να βασιστούν σε σχετικά επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα,

Έχοντας επίσης συνείδηση της ανάγκης για παραπέρα έρευνα και συστηματικές παρατηρήσεις για ν' αναπτυχθεί περαιτέρω η επιστημονική γνώση για τη στοιβάδα του όζοντος και τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις που προκύπτουν σαν αποτέλεσμα της μεταβολής της,

Αποφασισμένα να προστατέψουν την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τις δυσμενείς επιπτώσεις που προκύπτουν σαν αποτέλεσμα των μεταβολών της στοιβάδας του όζοντος,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης:

1. «Στοιβάδα του όζοντος» νοείται η στοιβάδα ατμοσφαιρικού όζοντος πάνω από την πλανητική οριακή στοιβάδα.

2. «Δυσμενείς επιπτώσεις» νοούνται αλλαγές στο φυσικό περιβάλλον ή βίολογα περιλαμβανόμενες αλλαγών στο κλίμα που έχουν σημαντικές επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία ή στη σύνθεση, την παραγωγικότητα και την παραγωγικότητα των φυσικών και διαχειριζόμενων οικοσυστημάτων ή σε υλικά χρήσιμα στην ανθρωπότητα.

3. «Εναλλακτικές τεχνολογίες ή εξοπλισμοί» νοούνται τεχνολογίες ή εξοπλισμοί, η χρήση των οποίων καθιστά δυνατή τη μείωση ή την αποτελεσματική εξάλειψη των εκπομπών ουσιών που έχουν ή είναι πιθανό να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στη στοιβάδα του όζοντος.

4. «Εναλλακτικές ουσίες» νοούνται ουσίες που εξοντώνουν, εξαλείφουν ή αποτρέπουν δυσμενείς επιπτώσεις στη στοιβάδα του όζοντος.

5. «Μέρη» νοούνται τα Μέλη αυτής της Σύμβασης, εκτός αν από το κείμενο συνάγεται κάτι άλλο.

6. «Οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης» νοείται ένας οργανισμός που αποτελείται από κυρίαρχα κράτη μιας δεδομένης περιοχής, ο οποίος έχει αρμοδιότητα σχετικά με θέματα που ρυθμίζονται με αυτήν τη Σύμβαση ή τα Πρωτόκολλα της, και έχει εξουσιοδοτηθεί κανονικά, σύμφωνα με τις εσωτερικές του διαδικασίες, να υπογράφει, να επικυρώνει, ν' αποδέχεται, να εγκρίνει ή να προσχωρεί στα σχετικά όργανα.

7. «Πρωτόκολλα» νοούνται τα πρωτόκολλα αυτής της Σύμβασης.

Άρθρο 2

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1. Τα Μέρη θα λάβουν κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης και αυτών των εν ισχύ πρωτοκόλλων στα οποία είναι Μέρη, να προστατέψουν την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από δυσμενείς επιπτώσεις που προκύπτουν ή είναι δυνατό να προκύψουν σαν αποτέλεσμα ανθρωπίνων δραστηριοτήτων που μεταβάλλουν ή είναι πιθανό να μεταβάλλουν τη στοιβάδα του όζοντος.

2. Για το σκοπό αυτόν τα Μέρη σύμφωνα με τα μέσα που διαθέτουν

και τις δυνατότητές τους:

α. Θα συνεργαστούν δια συστηματικής παρατήρησης, έρευνας και ανταλλαγής πληροφοριών ώστε να κατανοήσουν καλύτερα και να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις της ανθρωπίνης δραστηριότητας στη στοιβάδα του όζοντος και τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον που προκαλούνται από μεταβολές της στοιβάδας του όζοντος.

β. Θα υιοθετήσουν κατάλληλα νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα και θα συνεργαστούν εναρμονίζοντας κατάλληλες πολιτικές για τον έλεγχο, περιορισμό, μείωση ή πρόληψη ανθρωπίνων δραστηριοτήτων υπό τη δικαιοδοσία ή έλεγχό τους εάν ανακαλυφθεί ότι οι δραστηριότητες αυτές έχουν ή είναι δυνατό να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις που προκύπτουν από τη μεταβολή ή πιθανή μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος.

γ. Θα συνεργαστούν στη διαμόρφωση συμφωνημένων μέτρων, διαδικασιών και προτύπων για την εφαρμογή της Σύμβασης αυτής, με στόχο την υιοθέτηση πρωτοκόλλων και παραρτημάτων.

δ. Θα συνεργαστούν με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς για την αποτελεσματική εφαρμογή της Σύμβασης αυτής και των πρωτοκόλλων στα οποία είναι Συμβαλλόμενα Μέρη.

3. Οι διατάξεις της Σύμβασης αυτής δε θα περιορίζουν κατά κανένα τρόπο το δικαίωμα των Μερών να υιοθετήσουν, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο, εσωτερικά μέτρα επιπρόσθετα σ' εκείνα που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους 1 και 2, ούτε θα περιορίσουν επιπρόσθετα εσωτερικά μέτρα που έχει ήδη λάβει κάποιο Μέρος, με την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά δεν είναι ασυμβίβαστα με τις υποχρεώσεις τους, όπως προκύπτουν από τη Σύμβαση αυτήν.

4. Η εφαρμογή του Άρθρου αυτού θα βασίζεται σε σχετικά επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα.

Άρθρο 3

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Τα Μέρη αναλαμβάνουν, ανάλογα αν αναλάβουν πρωτοβουλία να συνεργασθούν, άμεσα ή μέσα από αρμόδια διεθνή σώματα, στη διεξαγωγή έρευνας και επιστημονικών εκτιμήσεων για:

α. Τις φυσικές και χημικές διεργασίες, που μπορεί να επηρεάσουν τη στοιβάδα του όζοντος.

β. Την ανθρώπινη υγεία και άλλες βιολογικές επιπτώσεις που προέρχονται από οποιοδήποτε μεταβολές της στοιβάδας του όζοντος, ιδιαίτερα αυτές που προέρχονται από μεταβολές στην υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία που έχει βιολογικές επιπτώσεις (UV-B).

γ. Κλιματολογικές επιπτώσεις που προέρχονται από οποιαδήποτε μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος.

δ. Επιπτώσεις που προέρχονται από οποιαδήποτε μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος και οποιαδήποτε επακόλουθη αλλαγή στην ακτινοβολία UV-B στα χρήσιμα για την ανθρωπότητα φυσικά και συνθετικά υλικά.

ε. Ουσίες, πρακτικές, διαδικασίες και δραστηριότητες που μπορεί να επηρεάσουν τη στοιβάδα του όζοντος και τις συσσωρευμένες επιπτώσεις του.

στ. Εναλλακτικές ουσίες και τεχνολογίες.

ζ. Σχετικά κοινωνικο-οικονομικά θέματα και όπως αναφέρεται λεπτομερώς παρακάτω στα παραρτήματα I και II.

2. Τα Μέρη αναλαμβάνουν να προωθήσουν ή να εκπνήσουν, ανάλογα, άμεσα ή μέσα από διεθνή αρμόδια σώματα και λαμβάνοντας πλήρως υπόψη την εθνική νομοθεσία και τις συναφείς δραστηριότητες σ' εξέλιξη, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο, κοινά ή συμπληρωματικά προγράμματα για συστηματική παρατήρηση της κατάστασης της στοιβάδας του όζοντος και άλλων σχετικών παραμέτρων, όπως αναφέρεται στο Παράρτημα I.

3. Τα Μέρη αναλαμβάνουν να συνεργασθούν, άμεσα ή μέσα από αρμόδια διεθνή σώματα, για να εξασφαλίσουν τη συλλογή, την εκτίμηση και τη διαβίβαση στοιχείων έρευνας και παρατήρησης μέσα από κατάλληλα παγκόσμια κέντρα δεδομένων με τακτικό και επίκαιρο τρόπο.

Άρθρο 4

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΝΟΜΙΚΟ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

1. Τα Μέρη θα διευκολύνουν και θα ενθαρρύνουν την ανταλλαγή επιστημονικών, τεχνικών, κοινωνικο-οικονομικών, εμπορικών και νομικών πληροφοριών, σχετικά με αυτήν τη Σύμβαση, όπως λεπτομερέστερα αναφέρεται στο Παράρτημα II. Αυτές οι πληροφορίες θα παρέχονται σε σώματα προσημειωμένα από τα Μέρη. Οποιοδήποτε τέτοιο σώμα που λαμβάνει πληροφορίες θεωρούμενες ως εμπιστευτικές από το Μέρος που τις παρέχει θα διαβεβαιώσει ότι αυτές οι πληροφορίες δε θα

αποκαλυφθούν και θα τις συσσωματώσει για να προστατέψει τον εμπιστευτικό τους χαρακτήρα πριν διατεθούν σε όλα τα Μέρη.

2. Τα Μέρη θα συνεργασθούν σύμφωνα με τους εθνικούς τους νόμους, κανονισμούς και πρακτικές και λαμβάνοντας υπόψη ιδιαίτερα τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, για την προώθηση, άμεσα ή μέσα από αρμόδια διεθνή σώματα, της ανάπτυξης και της μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσης. Αυτή η συνεργασία θα διεξαχθεί ιδιαίτερα μέσα από:

α) Διευκόλυνση της απόκτησης εναλλακτικής τεχνολογίας από άλλα Μέρη.

β) Διάθεση πληροφοριών πάνω σε εναλλακτικές τεχνολογίες και εξοπλισμό και προμήθεια ειδικών εγχειριδίων και οδηγιών γι' αυτά.

γ) Την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού και εγκαταστάσεων για έρευνα και συστηματικές παρατηρήσεις.

δ) Κατάλληλη εκπαίδευση επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού.

Άρθρο 5

ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Τα Μέρη θα διαβιβάζουν μέσω της γραμματείας στη Σύνοδο των Μερών που θεσπίζεται με το Άρθρο 6 πληροφορίες για τα μέτρα που υιοθετούνται από αυτά σ' εφαρμογή αυτής της Σύμβασης και των πρωτοκόλλων στα οποία είναι Μέρη κατά τον τρόπο και κατά τα χρονικά διαστήματα που θα καθορίσουν σε συσκέψεις των Μερών των σχετικών οργάνων.

Άρθρο 6

ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

1. Δια του παρόντος θεσμοθετείται Σύνοδος των Μερών. Η πρώτη συνέλευση της Συνόδου των Μερών θα συγκληθεί από τη γραμματεία που ορίζεται σε προσωρινή βάση σύμφωνα με το Άρθρο 7 το αργότερο ένα χρόνο μετά την έναρξη ισχύος αυτής της Σύμβασης. Μετά από αυτό θα γίνονται συνεδριάσεις της Συνόδου σε τακτά χρονικά διαστήματα που θα καθορισθούν από τη Σύνοδο κατά την πρώτη συνεδρίασή της.

2. Έκτακτες συνεδριάσεις της Συνόδου των Μερών θα γίνονται σε χρόνο που θα κρίνεται αναγκαίος από τη Σύνοδο, ή μετά από γραπτή αίτηση οποιουδήποτε Μέρους, με την προϋπόθεση ότι η αίτηση υποστηρίζεται από το ένα τρίτο τουλάχιστον των Μερών μέσα σε έξι μήνες από την κοινοποίηση της αίτησης σ' αυτά από τη γραμματεία.

3. Η Σύνοδος των Μερών θα συμφωνήσει ομόφωνα και θα υιοθετήσει διαδικαστικούς κανόνες και χρηματοδοτικούς κανόνες για την ίδια και για οποιαδήποτε βοηθητικά σώματα μπορεί να ιδρύσει, καθώς και χρηματοδοτικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της γραμματείας.

4. Η Σύνοδος των Μερών θα επιβλέπει διαρκώς την εφαρμογή αυτής της Σύμβασης και επί πλέον:

α) Θα καθιερώνει τον τύπο και τα χρονικά διαστήματα, για να διαβιβάζονται οι πληροφορίες σύμφωνα με το Άρθρο 5 και θα μελετά αυτές τις πληροφορίες, καθώς και εκθέσεις που θα υποβληθούν από οποιοδήποτε βοηθητικό σώμα.

β) Θα αναθεωρεί τα επιστημονικά στοιχεία για τη στοιβάδα του όζοντος, την πιθανή μεταβολή της και για τις πιθανές επιπτώσεις οποιασδήποτε τέτοιας μεταβολής.

γ) Θα προωθεί, σύμφωνα με το Άρθρο 2, την εναρμόνιση των κατάλληλων πολιτικών στρατηγικών και μέτρων, για να ελαχιστοποιηθεί η έκλυση ουσιών που προκαλούν ή είναι πιθανό να προκαλέσουν μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος και θα κάνουν συστάσεις για οποιαδήποτε άλλα μέτρα σχετικά με αυτήν τη Σύμβαση.

δ) Θα υιοθετήσει, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4, προγράμματα έρευνας, συστηματικής παρατήρησης, επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας, ανταλλαγής πληροφοριών και τη μεταφορά τεχνολογίας και γνώσεων.

ε) Θα μελετά και θα υιοθετεί, όπως απαιτείται, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10, τροποποιήσεις αυτής της Σύμβασης και των παραρτημάτων της.

στ) Θα μελετά τροποποιήσεις σε οποιοδήποτε πρωτόκολλο, καθώς και σε οποιαδήποτε πλέον παραρτήματά του και, αν το αποφασίσει, θα συνιστά την υιοθέτησή τους στα Μέρη του εν λόγω πρωτοκόλλου.

ζ) Θα μελετά και θα υιοθετεί, όπως απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 10, πρόσθετα παραρτήματα σ' αυτήν τη Σύμβαση.

η) Θα μελετά και θα υιοθετεί, όπως απαιτείται, πρωτόκολλα, σύμφωνα με το άρθρο 8.

θ) Θα ιδρύσει τα βοηθητικά σώματα εκείνα που θα χρηθούν αναγκαστικά για την εφαρμογή αυτής της Σύμβασης.

ι) Θα αναζητά, όπου πρέπει, τις υπηρεσίες των αρμόδιων διεθνών σωμάτων και επιστημονικών επιτροπών, ιδιαίτερα του Παγκόσμιου Οργανισμού Μετεωρολογίας και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, καθώς και της Συντονιστικής Επιτροπής για τη Στοιβάδα του Όζοντος, στην επιστημονική έρευνα, τις συστηματικές παρατηρήσεις και άλλες δραστηριότητες σχετικές με τους στόχους αυτής της Σύμβασης, και θα κάνει χρήση, όπως απαιτείται, των πληροφοριών από αυτά τα Σώματα και τις επιτροπές.

ια) Θα μελετά και θα αναλαμβάνει οποιαδήποτε δράση που θα απαιτηθεί επί πλέον για την επίτευξη των σκοπών αυτής της Σύμβασης.

5. Τα Ηνωμένα Έθνη, οι ειδικευμένες υπηρεσίες και η Διεθνής Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας, καθώς και οποιοδήποτε Κράτος μη Μέρος αυτής της Σύμβασης, μπορούν να εκπροσωπηθούν στις συνεδριάσεις της Συνόδου των Μερών από παρατηρητές. Οποιοδήποτε σώμα ή υπηρεσία εθνικό ή διεθνές, κυβερνητικό ή μη, αρμόδιο σε τομείς σχετιζόμενους με την προστασία της Στοιβάδας του Όζοντος, που έχει ενημερώσει τη Γραμματεία για την πρόθεσή του να εκπροσωπηθεί σε συνέλευση της Συνόδου των Μερών, μπορεί να γίνει αποδεκτό σαν παρατηρητής, εκτός αν τουλάχιστον το ένα τρίτο των παρόντων Μερών αντιτίθεται.

Η αποδοχή και η συμμετοχή παρατηρητών θα υπόκειται στους διαδικαστικούς κανόνες που υιοθετήθηκαν από τη Σύνοδο των Μερών.

Άρθρο 7

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

1. Οι αρμοδιότητες της γραμματείας θα είναι:

α) Να διοργανώνει και να εξυπηρετεί τις συνελεύσεις που προβλέπονται στα άρθρα 6, 8, 9 και 10.

β) Να συντάσσει και να διαβιβάζει αναφορές βασισμένες σε στοιχεία που λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 καθώς και σε στοιχεία που προέρχονται από συνελεύσεις βοηθητικών σωμάτων που ιδρύθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6.

γ) Να ασκεί τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται από οποιοδήποτε πρωτόκολλο.

δ) Να συντάσσει εκθέσεις για τις δραστηριότητές της που διεξάγονται κατ' εφαρμογή των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα μ' αυτήν τη Σύμβαση και να τις παρουσιάζει στη Σύνοδο των Μερών.

ε) Να διασφαλίζει τον αναγκαίο συντονισμό με άλλα συναφή διεθνή σώματα και ιδιαίτερα να υπεισέρχεται σ' αυτές τις διοικητικές και συμβατικές ρυθμίσεις που μπορεί ν' απαιτηθούν για την αποτελεσματική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της.

στ) Να διεξάγει οποιοδήποτε άλλες αρμοδιότητες που μπορεί να της ανατίθενται από τη Σύνοδο των Μερών.

2. Οι αρμοδιότητες της γραμματείας θα διεξάγονται προσωρινά από το Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών μέχρι την ολοκλήρωση της πρώτης τακτικής συνέλευσης της Συνόδου των Μερών που θα διεξαχθεί σύμφωνα με το άρθρο 6. Στην πρώτη τακτική συνέλευσή της η Σύνοδος των Μερών θα ορίσει τη γραμματεία ανάμεσα στους υφιστάμενους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, οι οποίοι έχουν εκδηλώσει την πρόθεσή τους να διεξάγουν τις αρμοδιότητες της γραμματείας σύμφωνα με αυτήν τη Σύμβαση.

Άρθρο 8

ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ

1. Η Σύνοδος των Μερών μπορεί σε συνεδρίασή της να υιοθετήσει πρωτόκολλα σύμφωνα με το άρθρο 2.

2. Το κείμενο οποιουδήποτε προτεινόμενου πρωτοκόλλου θα κοινοποιείται στα Μέρη από τη γραμματεία τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη συνεδρίαση.

Άρθρο 9

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Ή ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ

1. Οποιοδήποτε Μέρος μπορεί να προτείνει τροποποίηση αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου. Αυτές οι τροποποιήσεις θα λαμβάνουν δέοντως υπόψη, μεταξύ άλλων, σχετικές επιστημονικές και τεχνικές μελέτες.

2. Οι τροποποιήσεις αυτής της Σύμβασης θα υιοθετούνται σε συνεδρίαση της Συνόδου των Μερών. Τροποποιήσεις οποιουδήποτε πρωτοκόλλου θα υιοθετούνται σε συνεδρίαση των Μερών του εν λόγω πρωτοκόλλου. Το κείμενο οποιασδήποτε προτεινόμενης τροποποίησης αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, εκτός αν άλλως προβλέπεται σ' αυτό το πρωτόκολλο, θα κοινοποιείται στα Μέρη από τη γραμματεία τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη συνεδρίαση κατά την οποία

προτείνεται για υιοθέτηση. Η γραμματεία θα κοινοποιεί επίσης προτεινόμενες τροποποιήσεις και στους εκπροσώπους των Κρατών που υπέγραψαν τη Σύμβαση αυτή για πληροφόρηση.

3. Τα Μέρη θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να καταλήξουν σε συμφωνία πάνω σε οποιαδήποτε προτεινόμενη τροποποίηση αυτής της Σύμβασης ομόφωνα. Αν εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες για ομοφωνία και δεν επιτευχθεί συμφωνία, η τροποποίηση θα υιοθετείται τελικά από την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των παρόντων και ψηφίζοντων στη συνεδρίαση Μερών και θα υποβάλλεται από το θεματοφύλακα σε όλα τα Μέρη για επικύρωση, έγκριση ή αποδοχή.

4. Η διαδικασία που αναφέρεται στη παραπάνω παράγραφο 3 θα εφαρμόζεται σε τροποποιήσεις οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, με τη διαφορά ότι μία πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφίζοντων Μερών αυτού του πρωτοκόλλου στη συνεδρίαση θα είναι αρκετή για την υιοθέτησή τους.

5. Η επικύρωση ή έγκριση ή η αποδοχή τροποποιήσεων θα γνωστοποιείται γραπτώς στο θεματοφύλακα. Τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους 3 ή 4 θα τεθούν σε ισχύ μεταξύ των Μερών που τις έχουν αποδεχθεί την ενενηκοστή ημέρα μετά την παραλαβή από το θεματοφύλακα ειδοποίησης για την επικύρωση, έγκριση, αποδοχή τους από τουλάχιστον τρία τέταρτα των Μερών αυτής της Σύμβασης ή από τουλάχιστον δύο τρίτα των Μερών του σχετικού πρωτοκόλλου, εκτός αν προβλέπεται άλλως σ' αυτό το πρωτόκολλο. Μετά από αυτά οι τροποποιήσεις θα τίθενται σε ισχύ για οποιοδήποτε άλλο Μέρος την ενενηκοστή ημέρα μετά την παραλαβή από το θεματοφύλακα ειδοποίησης για την επικύρωση, έγκριση ή αποδοχή της.

6. Για τους σκοπούς αυτού του άρθρου «Μέρη παρόντα και ψηφίζοντα» νοούνται Μέρη παρόντα και ψηφίζοντα θετικά ή αρνητικά.

Άρθρο 10

ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

1. Τα παραρτήματα αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου θα αποτελέσουν αναπόσπαστο Μέρος αυτής της Σύμβασης ή αυτού του πρωτοκόλλου, ανάλογα με την περίπτωση, και, εκτός αν ρητά προβλέπεται άλλως, αναφορά σ' αυτήν τη Σύμβαση ή τα πρωτόκολλα της αποτελεί συγχρόνως αναφορά και σε οποιαδήποτε επί πλέον παραρτήματά τους. Τα παραρτήματα αυτά θα περιορισθούν σε επιστημονικά, τεχνικά και διοικητικά θέματα.

2. Εκτός αν προβλέπεται άλλως από οποιοδήποτε πρωτόκολλο σχετικά με τα παραρτήματά του, θα εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία για την πρόταση, την υιοθέτηση και τη θέση σε ισχύ πρόσθετων παραρτημάτων αυτής της Σύμβασης ή παραρτημάτων ενός πρωτοκόλλου:

α) Παραρτήματα αυτής της Σύμβασης θα προτείνονται και θα υιοθετούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 9, παράγραφοι 2 και 3, ενώ παραρτήματα οποιουδήποτε πρωτοκόλλου θα προτείνονται και θα υιοθετούνται με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 9, παράγραφοι 2 και 4.

β) Οποιοδήποτε Μέρος αδυνατεί να εγκρίνει ένα πρόσθετο παράρτημα αυτής της Σύμβασης ή ένα παράρτημα οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, στο οποίο είναι Μέρος, θα ενημερώσει γραπτώς γι' αυτό το θεματοφύλακα, μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία κοινοποίησης της υιοθέτησης από το θεματοφύλακα. Ο θεματοφύλακας, χωρίς καθυστέρηση, θα ενημερώσει όλα τα Μέρη για οποιαδήποτε τέτοια ειδοποίηση λάβει. Ένα Μέρος μπορεί οποτεδήποτε να αλλάξει μια προηγούμενη δήλωση άρνησης με αποδοχή και αμέσως θ' αρχίσουν να ισχύουν τα παραρτήματα γι' αυτό το Μέρος.

γ) Μετά την πάροδο έξι μηνών από την ημερομηνία της θέσης σε κυκλοφορία από το θεματοφύλακα της κοινοποίησης το παράρτημα θ' αρχίσει να ισχύει για όλα τα Μέρη αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε σχετικού πρωτοκόλλου που δεν έχουν υποβάλει ειδοποίηση σύμφωνα με τη διάταξη της παραπάνω υποπαραγράφου (β).

3. Η πρόταση, υιοθέτηση και θέση σε ισχύ τροποποιήσεων παραρτημάτων αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου θα υπόκειται στην ίδια διαδικασία με την πρόταση, υιοθέτηση και θέση σε ισχύ παραρτημάτων της Σύμβασης ή παραρτημάτων ενός πρωτοκόλλου. Επί πλέον τροποποιήσεις και παραρτήματα θα λάβουν δέοντως υπόψη μεταξύ άλλων σχετικές επιστημονικές και τεχνικές μελέτες.

4. Αν ένα πρόσθετο παράρτημα ή μία τροποποίηση παραρτήματος συνεπιφέρει τροποποίηση αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, το πρόσθετο παράρτημα ή τροποποιημένο παράρτημα δε θα τεθεί σε ισχύ μέχρις ότου τεθεί σε ισχύ η τροποποίηση αυτής της Σύμβασης ή του πρωτοκόλλου που αφορά.

Άρθρο 11

ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

1. Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ Μερών που αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή αυτής της Σύμβασης, τα ενδιαφερόμενα Μέρη θ' αναζητήσουν λύση μέσω διαπραγματεύσεων.

2. Αν τα ενδιαφερόμενα Μέρη δε μπορούν να φθάσουν σε συμφωνία με διαπραγματεύσεις, τότε μπορούν ν' αναζητήσουν από κοινού τις καλές υπηρεσίες ενός τρίτου Μέρους ή να ζητήσουν τη μεσολάβησή του.

3. Όταν επικυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει ή προσχωρεί σ' αυτήν τη Σύμβαση, ή σ' οποιοδήποτε μετέπειτα χρόνο, ένα Κράτος ή οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης μπορεί να δηλώσει γραπτώς στο θεματοφύλακα ότι για διαφορά που δεν επιλύθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή την παραπάνω παράγραφο 2 αποδέχεται ένα ή και τα δύο από τα ακόλουθα μέσα επίλυσης διαφορών σαν υποχρεωτικά:

α) Διαιτησία σύμφωνα με τις διαδικασίες που θα υιοθετηθούν από τη Σύνοδο των Μερών κατά την πρώτη τακτική συνεδρίασή της.

β) Υποβολή της διαφοράς στο Διεθνές Δικαστήριο.

4. Αν τα Μέρη δεν αποδεχθούν την ίδια διαδικασία, σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο 3, ή οποιαδήποτε διαδικασία, η διαφορά θα υποβληθεί σε συμβιβασμό σύμφωνα με την παρακάτω παράγραφο 5, εκτός αν τα Μέρη συμφωνήσουν άλλως.

5. Θα δημιουργηθεί επιτροπή συμβιβασμού μετά από αίτηση ενός από τα Μέρη της διαφοράς. Η επιτροπή θ' αποτελείται από ίσο αριθμό μελών που ορίζονται από κάθε ενδιαφερόμενο Μέρος και πρόεδρο που επιλέγεται από κοινού από τα μέλη που ορίζονται από κάθε Μέρος. Η επιτροπή θα υποβάλλει τελική και εισηγητική διαιτητική πρόταση, την οποία τα Μέρη θα μελετήσουν με καλή πίστη.

6. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου θα εφαρμοσθούν σχετικά με οποιοδήποτε πρωτόκολλο, εκτός αν προβλέπεται άλλως στο σχετικό πρωτόκολλο.

Άρθρο 12

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Αυτή η Σύμβαση θα είναι ανοικτή για υπογραφή από Κράτη και από οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωτερικών Υποθέσεων της Δημοκρατίας της Αυστρίας στη Βιέννη από τις 22 Μαρτίου 1985 έως τις 21 Σεπτεμβρίου 1985 και στην Έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη από τις 22 Σεπτεμβρίου 1985 έως τις 21 Μαρτίου 1986.

Άρθρο 13

ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ, ΑΠΟΔΟΧΗ Ή ΕΓΚΡΙΣΗ

1. Αυτή η Σύμβαση και οποιοδήποτε Πρωτόκολλο θα υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση από Κράτη και οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης. Τα όργανα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης θα κατατεθούν στο θεματοφύλακα.

2. Οποιοσδήποτε οργανισμός, αναφερόμενος στην παραπάνω παράγραφο 1, που γίνεται Μέρος αυτής της Σύμβασης ή οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, χωρίς οποιοδήποτε από τα Κράτη Μέλη του να είναι Μέρος, θα δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις, που απορρέουν από τη Σύμβαση ή το πρωτόκολλο, ανάλογα με την περίπτωση. Στην περίπτωση τέτοιων οργανισμών, των οποίων ένα ή περισσότερα Κράτη Μέλη είναι Μέρη στη Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο, ο οργανισμός και τα Κράτη Μέλη του θα αποφασίσουν τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους για την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους σύμφωνα με τη Σύμβαση ή το Πρωτόκολλο, ανάλογα με την περίπτωση. Σε τέτοιες περιπτώσεις ο οργανισμός και τα Κράτη Μέλη δε θα μπορούν να εξασκούν δικαιώματα σύμφωνα με τη Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο κατά συντρέχοντα τρόπο.

3. Στα όργανα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισής τους, οι οργανισμοί που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 1 θα δηλώνουν την έκταση της αρμοδιότητάς τους σχετικά με τα θέματα που ρυθμίζονται με τη Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο. Αυτοί οι οργανισμοί θα ενημερώνουν επίσης το θεματοφύλακα για οποιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση των ορίων της αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 14

ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ

1. Αυτή η Σύμβαση και οποιαδήποτε πρωτόκολλα θα είναι ανοικτά για προσχώρηση κρατών και οργανισμών περιφερειακής οικονομικής

ολοκλήρωσης από την ημερομηνία κατά την οποία η Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο κλείνει για υπογραφή. Τα όργανα προσχώρησης θα κατατίθενται στο θεματοφύλακα.

2. Στα όργανα προσχώρησής τους οι οργανισμοί που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 1 θα δηλώσουν την έκταση της αρμοδιότητάς τους σχετικά με τα θέματα που ρυθμίζονται με τη Σύμβαση ή το σχετικό πρωτόκολλο. Αυτοί οι οργανισμοί θα ενημερώσουν επίσης το θεματοφύλακα για οποιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση των ορίων της αρμοδιότητάς τους.

3. Οι διατάξεις του Άρθρου 13, παραγ. 2, θα ισχύουν για οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που προσχωρούν σ' αυτήν τη Σύμβαση ή οποιοδήποτε πρωτόκολλο.

Άρθρο 15

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

1. Κάθε Μέρος αυτής της Σύμβασης ή οποιοδήποτε πρωτόκολλο που έχει μια ψήφο.

2. Οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης σε θέματα μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους θα εξασκήσουν το δικαίωμά τους για ψήφο με αριθμό ψήφων ίσο με τον αριθμό των κρατών μελών τους που είναι Μέρη της Σύμβασης ή του σχετικού πρωτοκόλλου, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην παραπάνω παράγραφο 1.

Οι οργανισμοί αυτοί δε θα ασκήσουν το δικαίωμά τους για ψήφους αν τα κράτη μέλη τους ασκήσουν το δικό τους, και αντίστροφα.

Άρθρο 16

ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΗΣ

1. Ένα Κράτος ή ένας οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δε μπορεί να γίνει μέρος σ' ένα πρωτόκολλο, εκτός αν είναι ή αν γίνει ταυτόχρονα Μέρος της Σύμβασης.

2. Οι αποφάσεις που αφορούν οποιοδήποτε πρωτόκολλο θα ληφθούν μόνο από τα Μέρη του σχετικού πρωτοκόλλου.

Άρθρο 17

ΘΕΣΗ ΣΕ ΙΣΧΥ

1. Αυτή η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εικοστού οργάνου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

2. Οποιοδήποτε πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του ενδεκάτου οργάνου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης του πρωτοκόλλου αυτού ή προσχώρησης σ' αυτό, εκτός αν άλλως ορίζεται στο πρωτόκολλο αυτό.

3. Για κάθε Μέρος που επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει αυτή τη Σύμβαση ή προσχωρεί σ' αυτήν μετά την κατάθεση του εικοστού οργάνου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης από αυτό το Μέρος του οργάνου του επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

4. Οποιοδήποτε πρωτόκολλο, εκτός αν άλλως ορίζεται σ' αυτό, θα τεθεί σε ισχύ για το Μέρος που επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει αυτό το πρωτόκολλο ή προσχωρεί σ' αυτό μετά τη θέση του σε ισχύ σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο 2, την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατά την οποία αυτό το μέρος καταθέσει το όργανό του επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης ή την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η Σύμβαση για το Μέρος αυτό, οποιαδήποτε είναι μεταγενέστερη.

5. Για τους σκοπούς των παραπάνω παραγράφων 1 και 2 οποιοδήποτε όργανο κατατίθεται από οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δε θα υπολογίζεται σαν πρόσθετο σ' αυτά που κατατίθενται από Κράτη Μέλη αυτού του οργανισμού.

Άρθρο 18

ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ

Δεν μπορούν να διατυπωθούν επιφυλάξεις σ' αυτήν τη Σύμβαση.

Άρθρο 19

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ

1. Οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την παρέλευση τεσσάρων ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ετέθη σε ισχύ αυτή η Σύμβαση για ένα Μέρος, το Μέρος αυτό μπορεί να αποχωρήσει από τη Σύμβαση με την επίδοση γραπτής ανακοίνωσης στο θεματοφύλακα.

2. Εκτός αν προβλέπεται άλλως σε οποιοδήποτε πρωτόκολλο, οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την παρέλευση τεσσάρων ετών από την ημερομηνία, κατά την οποία έχει τεθεί σε ισχύ αυτό το πρωτόκολλο για ένα Μέρος, το Μέρος αυτό μπορεί να αποχωρήσει από το πρωτόκολλο με την επίδοση γραπτής ειδοποίησης στο θεματοφύλακα.

3. Η οποιαδήποτε αποχώρηση θα ισχύσει μετά την παρέλευση ενός έτους μετά την ημερομηνία λήψης της από το θεματοφύλακα, ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που θα καθορίζεται στην ανακοίνωση της αποχώρησης.

4. Οποιοδήποτε Μέρος αποχωρήσει από αυτήν τη Σύμβαση θα θεωρείται ότι έχει επίσης αποχωρήσει από οποιοδήποτε πρωτόκολλο, στο οποίο είναι Μέρος.

Άρθρο 20

ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑΣ

1. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα αναλάβει τις αρμοδιότητες του θεματοφύλακα αυτής της Σύμβασης και οποιωνδήποτε πρωτοκόλλων.

2. Ο θεματοφύλακας θα ενημερώνει τα Μέρη ιδιαίτερα για:

α) Την υπογραφή αυτής της Σύμβασης και οποιουδήποτε πρωτοκόλλου και την κατάθεση οργάνων επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14.

β) Την ημερομηνία κατά την οποία θα τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση και οποιοδήποτε πρωτόκολλο σύμφωνα με το άρθρο 17.

γ) Ανακοινώσεις αποχώρησης που γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 19.

δ) Τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν όσον αφορά τη Σύμβαση ή οποιοδήποτε πρωτόκολλο, την αποδοχή τους από τα Μέρη και την ημερομηνία θέσεώς τους σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 9.

ε) Όλες τις κοινοποιήσεις που σχετίζονται με την υιοθέτηση και έγκριση παραρτημάτων και με την τροποποίηση παραρτημάτων σύμφωνα με το άρθρο 10.

στ) Ανακοινώσεις από οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης για την έκταση της αρμοδιότητάς τους σχετικά με θέματα που ρυθμίζονται από αυτήν τη Σύμβαση και οποιαδήποτε πρωτόκολλα και οποιωνδήποτε τροποποιήσεών τους.

ζ) Δηλώσεις που γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 11 παραγ. 3.

Άρθρο 21

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Το πρωτότυπο αυτής της Σύμβασης, της οποίας τα αραβικό, κινεζικό, αγγλικό, γαλλικό, ρωσικό και ισπανικό κείμενα είναι εξ ίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ οι υπογράφωντες, δεόντως εξουσιοδοτούμενοι για το σκοπό αυτόν, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Εγένετο στη Βιέννη την 22α Μαρτίου 1985

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Τα Μέρη αυτής της Σύμβασης αναγνωρίζουν ότι τα κυριότερα επισημονικά θέματα είναι:

α) Μεταβολή της στοιβάδας του όζοντος που θα μπορούσε να καταλήξει σε αλλαγή της ποσότητας ηλιακής υπεριώδους ακτινοβολίας με βιολογικές επιπτώσεις (UV-B) που φθάνει στην επιφάνεια της Γης και οι πιθανές συνέπειες στην ανθρώπινη υγεία, στους οργανισμούς, τα οικοσυστήματα και τα χρήσιμα στην ανθρωπότητα υλικά.

β) Μεταβολή της κάθετης κατανομής του όζοντος, που θα μπορούσε ν' αλλάξει τη θερμοκρασιακή δομή της ατμόσφαιρας και οι πιθανές συνέπειες για τον καιρό και το κλίμα.

2. Τα Μέρη της Σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 3, θα συνεργασθούν στη διεξαγωγή έρευνας και συστηματικών παρατηρήσεων και στη διατύπωση συστάσεων για μελλοντική έρευνα και παρατήρηση σε τομείς όπως:

α) Έρευνα στη φυσική και χημεία της ατμόσφαιρας:

1) Πλήρη θεωρητικά μοντέλα: Παραπέρα ανάπτυξη μοντέλων που εξετάζουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των διεργασιών ακτινοβολίας, δυναμικών και χημικών, μελέτες των ταυτόχρονων επιδράσεων των διαφόρων ανθρωπογενών και φυσικών ειδών στο όζον της ατμόσφαιρας. Ερμηνεία των στοιχείων μετρήσεων δορυφορικών και μη: εκτίμηση των τάσεων των ατμοσφαιρικών και γεωφυσικών παραμέτρων και την ανάπτυξη μεθόδων για την απόδοση αλλαγών αυτών των παραμέτρων σε

συγκεκριμένα αίτια.

II) Εργαστηριακές μελέτες: συντελεστών ταχυτήτων αντιδράσεων διατομών απορρόφησης και μηχανισμοί τροποσφαιρικών και στρατοσφαιρικών χημικών και φωτοχημικών διεργασιών: φασματοσκοπικών στοιχείων για την υποστήριξη μετρήσεων πεδίου σε όλες τις σχετικές φασματικές περιοχές.

III) Μετρήσεις πεδίου: η συγκέντρωση και ροή των κυρίως πρωτογενών αερίων τόσο φυσικής όσο και ανθρωπογενούς προέλευσης, μελέτες δυναμικής της ατμόσφαιρας, ταυτόχρονες μετρήσεις φωτοχημικά σχετιζόμενων παραγόντων με την οριακή πλανητική στοιβάδα με τη χρήση επιτόπιων οργάνων και οργάνων τηλεπισκόπησης, σύγκριση διαφόρων αισθητήρων μεταξύ τους, περιλαμβανομένων συντονισμένων συσχετισμένων μετρήσεων για χρήση δορυφορικών επιστημονικών οργάνων, τρισδιάστατα πεδία των κυριοτέρων ατμοσφαιρικών ιχνοσυστατικών, ροές ηλιακού φάσματος και μετεωρολογικές παράμετροι.

IV) Ανάπτυξη οργάνων, περιλαμβανομένων δορυφορικών και μη δορυφορικών αισθητήρων για ατμοσφαιρικά ιχνοσυστατικά ροής ηλιακής ακτινοβολίας και μετεωρολογικές παραμέτρους.

β) Έρευνα για τις επιπτώσεις στην υγεία, τις βιολογικές επιπτώσεις και τις φωτοδιασπαστικές επιπτώσεις.

I) Η σχέση ανάμεσα στην ανθρώπινη έκθεση σε ορατή και υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία α) η ανάπτυξη καρκίνου του δέρματος τύπου μελανώματος και β) οι επιπτώσεις στο ανοσοποιητικό σύστημα.

II) Επιπτώσεις ακτινοβολίας UV-B, περιλαμβανομένης της εξάρτησής της από το μήκος κύματος (α) στις αγροτικές εσοδείες, στα δάση και άλλα χερσαία οικοσυστήματα και (β) στον θαλάσσιο τροφικό ιστό και τα αλιεύματα, καθώς και πιθανή παρεμπόδιση παραγωγής οξυγόνου από το θαλάσσιο φυτοπλαγκτόν.

III) Οι μηχανισμοί με τους οποίους η ακτινοβολία UV-B επιδρά σε βιολογικά υλικά, είδη και οικοσυστήματα, περιλαμβανομένης της σχέσης μεταξύ δόσης, ρυθμού δόσης και ανταπόκρισης, φωτοεπιδιόρθωση, προσαρμογή και προστασία.

IV) Μελέτες φασμάτων βιολογικής επίδρασης και η φασματική ανταπόκριση με τη χρήση πολυχρωματικής ακτινοβολίας, ούτως ώστε να περιληφθούν πιθανές αλληλεπιδράσεις των διαφόρων περιοχών μήκους κύματος.

V) Η επίδραση της ακτινοβολίας UV-B πάνω: στις ευαισθησίες και δραστηριότητες βιολογικών ειδών σημαντικών για τη ΒΙΟΣΦΑΙΡΙΚΗ Ισορροπία σε πρωταρχικές διεργασίες όπως η φωτοσύνθεση και η βιοσύνθεση.

VI) Η επίδραση της ακτινοβολίας UV-B στη φωτοδιάσπαση ρυπαντών, γεωργικών χημικών ουσιών και άλλων υλικών.

γ) Έρευνα για τις επιπτώσεις στο κλίμα.

I) Μελέτες θεωρητικές και παρατηρήσεων των επιδράσεων ακτινοβολίας του όζοντος και άλλων ιχνο-ειδών και οι επιπτώσεις σε κλιματολογικές παραμέτρους, όπως θερμοκρασίες επιφανείας εδάφους και ωκεανού, πρότυπα μετεωρολογικών καταχρημνίσεων, η ανταλλαγή μεταξύ της τροποσφαίρας και της στρατοσφαίρας.

II) Η διερεύνηση των συνεπειών αυτών των κλιματολογικών επιπτώσεων σε διάφορες πλευρές της ανθρώπινης δραστηριότητας.

δ) Συστηματικές παρατηρήσεις για:

I) Την κατάσταση της στοιβάδας του όζοντος (δηλαδή τη μεταβλητότητα, σε χώρο και χρόνο, του συνολικού περιεχομένου της στήλης και της κάθετης κατανομής) με τη δημιουργία του Παγκόσμιου Συστήματος Παρατήρησης του Όζοντος, βασισμένου στην ολοκληρωμένη χρήση δορυφόρων και επίγειων συστημάτων πλήρως λειτουργούντων.

II) Τις τροποσφαιρικές και στρατοσφαιρικές συγκεντρώσεις πρωτογενών αερίων για τις ομάδες HOx, NOx, ClOx και άνθρακα.

III) Τη θερμοκρασία από το έδαφος μέχρι τη μεσόσφαιρα, με τη χρησιμοποίηση τόσο επίγειων, όσο και δορυφορικών συστημάτων.

IV) Αναλυμένη σε μήκος κύματος ηλιακή ροή που φθάνει στην ατμόσφαιρα της Γης και θερμική ακτινοβολία που εξέρχεται από την ατμόσφαιρα, με τη χρήση δορυφορικών μετρήσεων.

V) Αναλυμένη σε μήκος κύματος ηλιακή ροή που φθάνει στην επιφάνεια της Γης στην υπεριώδη φασματική περιοχή που έχει βιολογικές επιπτώσεις (UV-B).

VI) Ιδιότητες σωματιδιακής φύσης συστατικών (aerosols) και κατανομή από το έδαφος έως τη μεσόσφαιρα με τη χρησιμοποίηση επίγειων, εναέριων και δορυφορικών συστημάτων.

VII) Σημαντικές κλιματολογικά μεταβλητές με την τήρηση προγραμμάτων επιφανειακών μετεωρολογικών μετρήσεων υψηλής ποιότητας.

VIII) Ιχνο-είδη, θερμοκρασίες, ηλιακές ροές και σωματιδιακής φύ-

σεως συστατικά (aerosols), με τη χρησιμοποίηση βελτιωμένων μεθόδων για την ανάλυση συνολικών στοιχείων.

3. Τα Μέρη της Σύμβασης θα συνεργασθούν, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, στην προώθηση της κατάλληλης επιστημονικής και τεχνικής εκπαίδευσης που είναι απαραίτητη για να συμμετάσχουν στην έρευνα και τις συστηματικές παρατηρήσεις που περιγράφονται σύντομα σ' αυτό το Παράρτημα. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διαβαθμονόμηση των οργάνων παρατήρησης και των μεθόδων με σκοπό να παράγονται συγκρίσιμες ή τυποποιημένες ομάδες επιστημονικών στοιχείων.

4. Οι ακόλουθες χημικές ουσίες, φυσικής και ανθρωπογενούς προέλευσης, που δεν αναφέρονται κατά σειρά προτεραιότητας, θεωρείται ότι έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλουν τη φυσική και χημική σύσταση της στοιβάδας του όζοντος.

A) Ουσίες άνθρακα

I) Μονοξείδιο του άνθρακος (CO)

Το μονοξείδιο του άνθρακος έχει σημαντικές φυσικές ή ανθρωπογενείς πηγές και θεωρείται ότι παίζει σημαντικό άμεσο ρόλο στην τροποσφαιρική φωτοχημεία και έμμεσο ρόλο στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία.

II) Διοξείδιο του άνθρακα (CO₂)

Το διοξείδιο του άνθρακα έχει σημαντικές φυσικές και ανθρωπογενείς πηγές και επενεργεί πάνω στο στρατοσφαιρικό όζον επηρεάζοντας τη θερμική δομή της ατμόσφαιρας.

III) Μεθάνιο (CH₄)

Το μεθάνιο έχει τόσο φυσικές, όσο και ανθρωπογενείς πηγές και επιδρά τόσο πάνω στο τροποσφαιρικό όσο και πάνω στο στρατοσφαιρικό όζον.

IV) Μη μεθανιούχα είδη υδρογονανθράκων.

Τα μη μεθανιούχα είδη υδρογονανθράκων, που αποτελούνται από μεγάλο αριθμό χημικών ουσιών, έχουν τόσο φυσικές όσο και ανθρωπογενείς πηγές, και παίζουν άμεσο ρόλο στην τροποσφαιρική φωτοχημεία και έμμεσο ρόλο στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία.

B) Ουσίες αζώτου

I) Υποξείδιο του αζώτου (N₂O)

Οι κύριες πηγές του N₂O είναι φυσικές, αλλά και η ανθρωπογενής συμβολή αυξάνεται σημαντικά. Το υποξείδιο του αζώτου είναι η κύρια πηγή του στρατοσφαιρικού NOx, που παίζει ζωτικό ρόλο στον έλεγχο της αναλογίας του στρατοσφαιρικού όζοντος.

II) Οξείδια του αζώτου (NOx)

Οι επίγειες πηγές του NOx παίζουν μείζονα άμεσο ρόλο μόνο στις τροποσφαιρικές φωτοχημικές διεργασίες και έμμεσο ρόλο στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία, ενώ εισαγωγή \O\ κοντά στην τροπόπαυση μπορεί να οδηγήσει άμεσα προς αλλαγή στο ανώτερο τροποσφαιρικό και στρατοσφαιρικό στρώμα όζοντος.

γ) Ουσίες χλωρίου

I) Πλήρως αλογονωμένα αλκάνια π.χ. CCl₄, CFCl₃ (CFC-11) CF₂Cl₂ (CFC-12), C₂F₅Cl₂ (CFC-113), C₂F₆Cl₂ (CFC-114).

Τα πλήρως αλογονωμένα αλκάνια είναι ανθρωπογενή και ενεργούν σαν πηγή του ClOx, που παίζει ζωτικό ρόλο στη φωτοχημεία του όζοντος, ιδιαίτερα στην περιοχή υψόμετρου μέχρι 30-50 χλμ.

II) Μερικώς αλογονωμένα αλκάνια π.χ. CH₃Cl, CHF₂Cl (CFC-22), CH₃CCl₃, CHFCl₂ (CFC-21).

Οι πηγές του CH₃Cl είναι φυσικές, ενώ τα άλλα μερικώς αλογονωμένα αλκάνια που αναφέρονται παραπάνω είναι ανθρωπογενή στην προέλευση. Αυτά τα αέρια ενεργούν επίσης σαν πηγή στρατοσφαιρικού ClOx.

δ) Ουσίες βρωμίου

Πλήρως αλογονωμένα αλκάνια π.χ. CF₃Br

Αυτά τα αέρια είναι ανθρωπογενή και ενεργούν σαν πηγή BrOx, που συμπεριφέρονται κατά τρόπο όμοιο με το ClOx.

ε) Ουσίες υδρογόνου (H₂)

I) Υδρογόνο (H₂)

Το υδρογόνο, η πηγή του οποίου είναι φυσική και ανθρωπογενής, παίζει ασήμαντο ρόλο στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία.

II) Ύδωρ (H₂O)

Το ύδωρ, του οποίου η πηγή είναι φυσική, παίζει ζωτικό ρόλο τόσο στην τροποσφαιρική όσο και στη στρατοσφαιρική φωτοχημεία. Τοπικές πηγές υδρατμών στη στρατοσφαιρική περιλαμβάνουν την οξείδωση του μεθανίου και, σε μικρότερη έκταση, υδρογόνου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Τα Μέρη αυτής της Σύμβασης αναγνωρίζουν ότι η συλλογή και η συμμετοχή στην πληροφόρηση είναι ένα σημαντικό μέσο για θέση σε εφαρμογή των στόχων αυτής της Σύμβασης και για διασφάλιση ότι οποιεσδήποτε ενέργειες και αν αναληφθούν θα είναι κατάλληλες και δικαιές. Επομένως, τα Μέρη θα ανταλλάσσουν επιστημονικές, τεχνικές, κοινωνικο-οικονομικές, επιχειρηματικές, εμπορικές και νομικές πληροφορίες.

2. Τα Μέρη της Σύμβασης, αποφασίζοντας ποιες πληροφορίες πρέπει να συλλέγονται και ν' ανταλλάσσονται, θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη χρησιμότητα των πληροφοριών και το κόστος απόκτησής τους. Τα Μέρη επί πλέον αναγνωρίζουν ότι η συνεργασία στα πλαίσια αυτού του Παραρτήματος θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τους εθνικούς νόμους, κανονισμούς και πρακτικές, όσον αφορά διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά μυστικά και προστασία εμπιστευτικών και αποκλειστικών πληροφοριών.

3. Επιστημονικές πληροφορίες.

Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες για:

α) Σχεδιαζόμενη και εν εξελίξει έρευνα, τόσο κρατική όσο και ιδιωτική, για να διευκολύνεται ο συντονισμός των ερευνητικών προγραμμάτων έτσι ώστε να γίνει το δυνατό αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων εθνικών και διεθνών πόρων.

β) Τα στοιχεία εκπομπών που χρειάζονται για έρευνα.

γ) Επιστημονικά αποτελέσματα δημοσιευμένα σε έγκυρα έντυπα για την κατανόηση της φυσικής και της χημικής σύστασης της ατμόσφαιρας της Γης και της επιδεκτικότητάς της σε αλλαγή ιδιαίτερα για την κατάσταση της στοιβάδας του όζοντος και τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον και το κλίμα, οι οποίες θα προκύψουν από αλλαγές σε όλες τις χρονικές κλίμακες είτε στο συνολικό περιεχόμενο στήλης είτε στην κάθετη κατανομή του όζοντος.

δ) Την εκτίμηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και τις συστάσεις για μελλοντική έρευνα.

4. Τεχνικές πληροφορίες

Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες για:

α) Τη διαθεσιμότητα και το κόστος χημικών υποκατάστατων και εναλλακτικών τεχνολογιών για τη μείωση των εκπομπών ουσιών που επηρεάζουν το όζον και σχετική σχεδιαζόμενη και εν εξελίξει έρευνα.

β) Τους περιορισμούς και οποιουδήποτε κινδύνους που εμπλέκονται στη χρήση χημικών ή άλλων υποκατάστατων και εναλλακτικών τεχνολογιών.

5. Κοινωνικο-οικονομικές και εμπορικές πληροφορίες για τις ουσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα I.

Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες για:

α) Παραγωγή και δυναμικότητα παραγωγής.

β) Χρήση και τύπους χρήσης.

γ) Εισαγωγές / εξαγωγές.

δ) Το κόστος, τους κινδύνους και τα πλεονεκτήματα ανθρώπινων δραστηριοτήτων που μπορεί έμμεσα να επηρεάσουν τη στοιβάδα του όζοντος και των επιπτώσεων των ρυθμιστικών ενεργειών που αναλαμβάνονται ή μελετούνται για τον έλεγχο αυτών των δραστηριοτήτων.

6. Νομικές πληροφορίες.

Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες για:

α) Εθνικούς νόμους, διοικητικά μέτρα και νομική έρευνα σχετική με την προστασία της στοιβάδας του όζοντος.

β) Διεθνείς συμφωνίες, περιλαμβανομένων διμερών συμφωνιών, σχετικά με την προστασία της στοιβάδας του όζοντος.

γ) Μέθοδοι και όροι έκδοσης αδειών και διαθεσιμότητας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σχετικά με την προστασία της στοιβάδας του όζοντος.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΟΥ ΜΟΝΤΡΕΑΛ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΥΣΙΕΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΝ ΤΗ ΣΤΟΙΒΑΔΑ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου,

Συμμετέχοντα στη Συνθήκη της Βιέννης για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος,

Λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη αυτή να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τις επιβλαβείς συνέπειες που έχουν ή είναι πιθανόν να έχουν ανθρώπινες ενέργειες οι οποίες επηρεάζουν ή πιθανό να επηρεάσουν τη στοιβάδα του όζοντος,

Αναγνωρίζοντας ότι οι παγκόσμιες εκπομπές ορισμένων ουσιών μπορεί να μειώσουν σημαντικά ή να επηρεάσουν με άλλο τρόπο τη στοιβάδα

του όζοντος, ούτως ώστε να προκύψουν πιθανώς επιβλαβείς συνέπειες για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον,

Έχοντας επίγνωση των ενδεχόμενων κλιματολογικών μεταβολών που θα επιφέρουν οι εκπομπές αυτών των ουσιών,

Πιστεύοντας ότι τα μέτρα που θα ληφθούν για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος από την καταστροφή θα πρέπει να βασίζονται σε σχετικά επιστημονικά στοιχεία, αφού ληφθούν υπόψη οι τεχνικοί και οικονομικοί παράγοντες,

Αποφασισμένα να προστατεύσουν τη στοιβάδα του όζοντος, λαμβάνοντας προληπτικά μέτρα για να ελέγξουν δίκαια όλες τις παγκόσμιες εκπομπές στοιχείων που την καταστρέφουν, με απώτερο στόχο την εξάλειψή τους με βάση τις εξελίξεις της επιστήμης, λαμβάνοντας υπόψη τους τεχνικούς και οικονομικούς παράγοντες,

Αναγνωρίζοντας ότι απαιτείται ειδική πρόβλεψη για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών σε τέτοιες ουσίες,

Επιστημαίνοντας ότι έχουν ήδη ληφθεί προληπτικά μέτρα για τον έλεγχο των εκπομπών ορισμένων χλωροφθορανθράκων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο,

Εκτιμώντας τη σημασία που έχει η προώθηση της διεθνούς συνεργασίας στην έρευνα και ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας όσον αφορά τον έλεγχο και τη μείωση των εκπομπών ουσιών που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος, έχοντας ιδιαίτερα υπόψη τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, συμφώνησαν τα εξής:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Στα πλαίσια του παρόντος Πρωτοκόλλου:

1. Σαν «Συνθήκη» νοείται η Συνθήκη της Βιέννης για την Προστασία της στοιβάδας του όζοντος που εγκρίθηκε στις 22 Μαρτίου 1985.

2. Σαν «Μέρη» νοούνται τα Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου, εκτός αν στο κείμενο ορίζεται διαφορετικά.

3. Σαν «Γραμματεία» νοείται η γραμματεία της Συνθήκης.

4. Σαν «Ελεγχόμενες ουσίες» νοούνται οι ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα Α του παρόντος Πρωτοκόλλου, είτε αυτούσιες είτε σε μείγμα. Εξαιρούνται, εντούτοις, οι ουσίες ή τα μείγματα που περιέχονται σε βιομηχανικά προϊόντα, εκτός των δοχείων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ή αποθήκευση των εν λόγω ουσιών.

5. Σαν «Παραγωγή» νοείται η ποσότητα των παραγόμενων ελεγχόμενων ουσιών πλην της ποσότητας που καταστρέφεται με τις τεχνικές μεθόδους που θα εγκρίνουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

6. Σαν «Κατανάλωση» νοείται το σύνολο της παραγωγής συν τις εισαγωγές μείον τις εξαγωγές των ελεγχόμενων ουσιών.

7. Σαν «Υπολογιζόμενα επίπεδα» παραγωγής, εισαγωγών, εξαγωγών και κατανάλωσης νοούνται τα επίπεδα που καθορίζονται βάσει του άρθρου 3.

8. Σαν «Εξορθολογισμός της βιομηχανικής παραγωγής» νοείται η μεταβίβαση όλου ή μέρους του υπολογιζόμενου όγκου παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών, με σκοπό την επίτευξη οικονομικής αποτελεσματικότητας ή την κάλυψη των αναμενόμενων ανεπαρκειών στην προσφορά που θα προκύψουν από το κλείσιμο εργοστασίων.

Άρθρο 2

Μέτρα Ελέγχου

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μεριμνά ώστε, για το διάστημα των δώδεκα μηνών από την πρώτη μέρα του έβδομου μήνα που έπεται της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου και εφεξής για κάθε δώδεκα μήνες, το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες της Ομάδας I του Παραρτήματος Α να μην υπερβαίνει το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης του 1986.

Κατά το τέλος της εν λόγω περιόδου, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος που παράγει μία ή περισσότερες από τις ουσίες αυτές μεριμνά, ώστε το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής ουσιών να μην υπερβαίνει το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής του 1986, εκτός αν αυτό το επίπεδο δεν έχει αυξηθεί πάνω από δέκα τοις εκατό σε σχέση με το επίπεδο του 1986. Η αύξηση αυτή επιτρέπεται μόνο για την ικανοποίηση των βασικών εργαζομένων αναγκών των Συμβαλλομένων Μερών σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και για τον εξορθολογισμό της βιομηχανικής παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μεριμνά ώστε, για το διάστημα των δώδεκα μηνών, από την πρώτη μέρα του τριακοστού έβδομου μήνα που έπεται της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου και εφεξής για κάθε δώδεκα μήνες, το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες που περιλαμβάνονται στην Ομάδα II

του Παραρτήματος Α να μην υπερβαίνει το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης του 1986. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος που παράγει μία ή περισσότερες από τις ουσίες αυτές μεριμνά ώστε το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής ελεγχόμενων ουσιών να μην υπερβαίνει το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής του 1986, εκτός αν αυτό το επίπεδο δεν έχει αυξηθεί πάνω από δέκα τοις εκατό, σε σχέση με το επίπεδο του 1986. Τέτοιου είδους αύξηση επιτρέπεται, μόνο για την ικανοποίηση των βασικών εγχώριων αναγκών των Συμβαλλομένων Μερών σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και για τον εξορθολογισμό της βιομηχανικής παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών. Ο μηχανισμός, σύμφωνα με τον οποίο θα εφαρμοστούν τα παρόντα μέτρα, αποφασίζεται κατά την πρώτη σύσκεψη των Συμβαλλομένων Μερών, η οποία θα συγχληθεί μετά τον πρώτο επιστημονικό απολογισμό.

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μεριμνά ώστε, για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1993 ως 30ής Ιουνίου 1994 και εφεξής κάθε δώδεκα μήνες, το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες που περιλαμβάνονται στην Ομάδα Ι του Παραρτήματος Α, να μην υπερβαίνει ετησίως το ογδόντα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου κατανάλωσης του 1986.

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος που παράγει μία ή περισσότερες από τις εν λόγω ουσίες μεριμνά, ώστε για τις εν λόγω περιόδους το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής των ελεγχόμενων ουσιών δεν υπερβαίνει ετησίως το ογδόντα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου παραγωγής του 1986. Εν τούτοις, το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής επιτρέπεται να αυξηθεί και πάνω από το όριο αυτό μέχρι δέκα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου παραγωγής του 1986, προκειμένου να καλυφθούν βασικές εγχώριες ανάγκες των Συμβαλλομένων Μερών σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και για λόγους εξορθολογισμού της βιομηχανικής παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών.

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μεριμνά ώστε, για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1998 ως 30ής Ιουνίου 1999 και κάθε δώδεκα μήνες εφεξής το υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες που περιλαμβάνονται στην Ομάδα Ι του Παραρτήματος Α να μην υπερβαίνει ετησίως το πενήντα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου κατανάλωσης του 1986. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος που παράγει μία ή περισσότερες από τις ουσίες αυτές μεριμνά, ώστε για τις εν λόγω περιόδους το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής των ελεγχόμενων ουσιών να μην υπερβαίνει ετησίως το πενήντα τοις εκατό του υπολογιζόμενου επιπέδου παραγωγής του 1986.

Εντούτοις, το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής επιτρέπεται να υπερβεί το όριο αυτό κατά δεκαπέντε τοις εκατό σε σχέση με το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής του 1986, προκειμένου να καλυφθούν βασικές εσωτερικές ανάγκες των Συμβαλλομένων Μερών που σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και για λόγους εξορθολογισμού της βιομηχανικής παραγωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών. Αυτή η παράγραφος εφαρμόζεται εφ' όσον τα Συμβαλλόμενα Μέρη δεν αποφασίσουν διαφορετικά με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφίζοντων, που αντιπροσωπεύουν τα δύο τρίτα τουλάχιστον του ολικού υπολογιζόμενου επιπέδου κατανάλωσης των ελεγχόμενων ουσιών των Συμβαλλομένων Μερών.

Η απόφαση αυτή θα ληφθεί με βάση τις εκτιμήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6.

5. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, του οποίου το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής κατά το 1986 για τις ελεγχόμενες ουσίες που περιλαμβάνονται στην Ομάδα Ι του Παραρτήματος Α ήταν χαμηλότερο από είκοσιπέντε χιλιάδες τόνους, επιτρέπεται για λόγους εξορθολογισμού της βιομηχανικής παραγωγής να μεταφέρει ή να δεχτεί από κάθε άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος ένα ποσοστό παραγωγής, το οποίο υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 3 και 4, υπό την προϋπόθεση ότι τα τελικά συνυπολογιζόμενα επίπεδα παραγωγής των ενδιαφερόμενων Μερών δεν υπερβαίνουν τα όρια παραγωγής που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Κάθε τέτοια μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας θα γνωστοποιείται στη γραμματεία, το αργότερο κατά το χρόνο της μεταφοράς.

6. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, στο οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου και το οποίο υπό κατασκευή ή υπό ανάθεση έχει εγκαταστάσεις για την παραγωγή ελεγχόμενων ουσιών πριν τις 16 Σεπτεμβρίου 1987, και εφ' όσον έχει προβλεφθεί σχετικά στην εθνική νομοθεσία πριν την 1η Ιανουαρίου 1987, μπορεί να προσθέσει την παραγωγή που προκύπτει από αυτές τις εγκαταστάσεις στο σύνολο της παραγωγής ελεγχόμενων ουσιών για το 1986, ώστε να καθοριστεί το υπολογιζόμενο επίπεδο παραγωγής του 1986, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι εγκαταστάσεις θα έχουν ολοκληρωθεί ως τις 31 Δεκεμβρίου 1990 και ότι μία τέτοια παραγωγή δεν αυξάνει το ετήσιο υπολογιζό-

μενο επίπεδο κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες του Συμβαλλομένου Μέρους πάνω από 0,5 χιλιόγραμμα κατά κεφαλή.

7. Κάθε μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την παράγραφο 5 ή κάθε προσθήκη στην παραγωγή, σύμφωνα με την παράγραφο 6, θα γνωστοποιείται στη γραμματεία, το αργότερο κατά το χρόνο της μεταφοράς ή της προσθήκης.

8. α) Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία είναι μέλη κάποιου οργανισμού περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 (6) της Συνθήκης, δύνανται να συμφωνήσουν ότι θα εκπληρώνουν από κοινού τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την κατανάλωση σύμφωνα με το παρόν άρθρο, υπό την προϋπόθεση ότι το τελικό συνυπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης δεν υπερβαίνει τα επίπεδα που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

β) Τα Μέρη που συμμετέχουν σε κάθε τέτοια συμφωνία ενημερώνουν τη γραμματεία για τους όρους της συμφωνίας πριν την ημερομηνία μείωσης της κατανάλωσης, την οποία αφορά η συμφωνία.

γ) Κάθε τέτοια συμφωνία ισχύει, μόνο αν όλα τα κράτη μέλη του οργανισμού περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης και ο ενδιαφερόμενος οργανισμός είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του πρωτοκόλλου και έχουν ενημερώσει τη γραμματεία για τον τρόπο που σκοπεύουν να την εφαρμόσουν.

9. α) Βάσει των εκτιμήσεων που γίνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να αποφασίσουν:

1) αν θα πρέπει να γίνουν προσαρμογές των παραγόντων καταστροφής του όζοντος που ορίζονται στο παράρτημα Α και, αν ναι, ποιες θα είναι αυτές οι προσαρμογές, και

2) αν θα πρέπει να προβούν σε περαιτέρω προσαρμογές και μειώσεις παραγωγής ή κατανάλωσης ελεγχόμενων ουσιών από τα επίπεδα του 1986 και, αν ναι, ποιο θα είναι το πεδίο, το ποσό και ο χρόνος της κάθε προσαρμογής και μείωσης.

β) Προτάσεις για τέτοιου είδους προσαρμογές γνωστοποιούνται στα Συμβαλλόμενα Μέρη από τη γραμματεία τουλάχιστον έξι μήνες πριν τη συνεδρίαση των Μερών στην οποία και θα προταθούν για έγκριση.

γ) Για την λήψη αυτών των αποφάσεων, τα Συμβαλλόμενα Μέρη πρέπει να καταβάλουν κάθε προσπάθεια, ώστε να επέλθει συμφωνία με συναίνεση. Αν όλες οι προσπάθειες για συναίνεση αποβούν άκαρπες και δεν επέλθει συμφωνία, οι αποφάσεις θα λαμβάνονται, σαν τελευταία λύση, με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφίζοντων Μερών, που αντιπροσωπεύουν το πενήντα τοις εκατό τουλάχιστον της συνολικής κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες των Συμβαλλομένων Μερών.

δ) Οι αποφάσεις, οι οποίες είναι δεσμευτικές για όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τους γνωστοποιούνται αμέσως από το θεματοφύλακα. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, οι αποφάσεις θα τεθούν σε ισχύ μετά την πάροδο έξι μηνών από την ημερομηνία αποστολής της ανακοίνωσης από το θεματοφύλακα.

10. α) Βάσει των εκτιμήσεων που γίνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του Πρωτοκόλλου και κατά τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 9 της Συνθήκης, τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να αποφασίσουν:

1) αν κάποιες ουσίες και ποιες θα πρέπει να προστεθούν ή να αφαιρεθούν από κάποιο παράρτημα του παρόντος Πρωτοκόλλου, και

2) ποιες θα είναι ο μηχανισμός, ποιο το πεδίο και ποια η χρονική ρύθμιση που θα πρέπει να ισχύει γι' αυτές τις ουσίες.

β) Κάθε τέτοια απόφαση ισχύει μόνο αν γίνει δεκτή με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφίζοντων Συμβαλλομένων Μερών.

11. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου, τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να λάβουν αυστηρότερα μέτρα από αυτά που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 3

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Για την εφαρμογή των άρθρων 2 και 5, τα Συμβαλλόμενα Μέρη προσδιορίζουν, για κάθε ομάδα ουσιών που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Α, τα υπολογιζόμενα επίπεδά τους:

α) της παραγωγής:

1. πολλαπλασιάζοντας την ετήσια παραγωγή τους κάθε ελεγχόμενης ουσίας με τον παράγοντα καταστροφής του όζοντος, όπως καθορίζεται σχετικά στο Παράρτημα Α, και

2. προσθέτοντας, για κάθε τέτοια Ομάδα, τις τιμές που προκύπτουν.

β) Των εισαγωγών και εξαγωγών, αντίστοιχα, ακολουθώντας κατ' αναλογία τη διαδικασία που ορίζεται στην υποπαράγραφο (α), και

γ) της κατανάλωσης, προσθέτοντας τα υπολογιζόμενα επίπεδα τους παραγωγής και εισαγωγών και αφαιρώντας τα υπολογιζόμενα επίπεδα

τους εξαγωγών, όπως καθορίστηκαν σύμφωνα με τις υποπαραγράφους (α) και (β). Ωστόσο, από την 1η Ιανουαρίου 1993, οι εξαγωγές ελεγχόμενων ουσιών σε κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη δε θα αφαιρούνται, κατά τον υπολογισμό του επιπέδου κατανάλωσης του Συμβαλλόμενου Μέρους που έκανε την εξαγωγή.

Άρθρο 4

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΜΕ ΜΗ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

1. Μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα απαγορεύσει την εισαγωγή ελεγχόμενων ουσιών από Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Από την 1η Ιανουαρίου 1993 τα Συμβαλλόμενα Μέρη, στα οποία εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 5, δεν μπορούν να εξαγωγή ελεγχόμενες ουσίες σε Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Μέσα σε τρία χρόνια από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα Συμβαλλόμενα Μέρη, εφαρμόζοντας τη διαδικασία του άρθρου 10 της Συνθήκης, συντάσσουν σε παράρτημα έναν κατάλογο προϊόντων που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία αποδέχτηκαν αυτό το παράρτημα, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, απαγορεύουν, μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του Παραρτήματος, την εισαγωγή των προϊόντων που αναφέρονται σ' αυτό, από Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

4. Μέσα σε πέντε χρόνια από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα κρίνουν κατά πόσο είναι επικτική η απαγόρευση ή ο περιορισμός, από Κράτη που δε συμμετέχουν στο Πρωτόκολλο, της εισαγωγής προϊόντων τα οποία παράγονται με ελεγχόμενες ουσίες, αλλά δεν περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες. Αν αυτό κριθεί επικτικό, τα Συμβαλλόμενα Μέρη, ακολουθώντας τη διαδικασία του άρθρου 10 της Συνθήκης, θα συντάξουν παράρτημα με κατάλογο αυτών των προϊόντων. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία συμφώνησαν, ακολουθώντας τις διαδικασίες αυτές, θα απαγορεύσουν ή θα περιορίσουν, μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του Παραρτήματος, την εισαγωγή τέτοιων προϊόντων από Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

5. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα αποθαρρύνουν την εξαγωγή προς Κράτη τα οποία δε συμμετέχουν στο παρόν Πρωτόκολλο τεχνολογίας για την παραγωγή και χρήση ελεγχόμενων ουσιών.

6. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα αποφεύγουν να δίνουν νέες επιδοτήσεις, ενισχύσεις, πιστώσεις, εγγυητικά ή ασφαλιστικά προγράμματα για την εξαγωγή προϊόντων, εξοπλισμού, εγκαταστάσεων ή τεχνολογίας, που θα διευκόλυναν την παραγωγή ελεγχόμενων ουσιών, σε Κράτη που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

7. Οι παράγραφοι 5 και 6 δεν εφαρμόζονται σε προϊόντα, εξοπλισμό, εγκαταστάσεις ή τεχνολογία που βελτιώνουν τις δυνατότητες περιορισμού, ανάκτησης, ανακύκλωσης ή καταστροφής ελεγχόμενων ουσιών, προωθούν την ανάπτυξη εναλλακτικών ουσιών ή συμβάλλουν με άλλο τρόπο στη μείωση των εκπομπών των ελεγχόμενων ουσιών.

8. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου, οι εισαγωγές, στις οποίες αναφέρονται οι παράγραφοι 1, 3 και 4, μπορούν να επιτραπούν από κάποιο κράτος που δεν είναι Συμβαλλόμενο Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου, αν γι' αυτό το Κράτος έχει αποφασισθεί σε συνάντηση των Συμβαλλομένων Μερών ότι είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 2 και του παρόντος άρθρου και έχει υποβάλει στοιχεία για το σκοπό αυτόν, όπως ορίζεται στο άρθρο 7.

Άρθρο 5

ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, το οποίο είναι αναπτυσσόμενη χώρα και του οποίου τα ετήσια υπολογιζόμενα επίπεδα κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες είναι χαμηλότερα από 0,3 χιλιόγραμμα κατά κεφαλή, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου ή κατά οποιοδήποτε χρόνο στα επόμενα δέκα χρόνια από την έναρξη της ισχύος του Πρωτοκόλλου, για να καλύψει τις βασικές του εγχώριες ανάγκες, δικαιούται να καθυστερήσει τη συμμόρφωσή του με τα μέτρα ελέγχου που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 2 για δέκα χρόνια πέρα από τις προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους αυτές.

Ωστόσο, αυτά τα Συμβαλλόμενα Μέρη δεν πρέπει να υπερβούν το ετήσιο υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης των 0,3 χιλιόγραμμων κατά κεφαλή. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, που είναι αναπτυσσόμενη

χώρα, δικαιούται να χρησιμοποιεί είτε το μέσο όρο του ετήσιου υπολογιζόμενου επιπέδου κατανάλωσής του για τη χρονική περίοδο 1955 ως και 1997 είτε ένα υπολογιζόμενο επίπεδο κατανάλωσης των 0,3 χιλιόγραμμων κατά κεφαλή, οποιοδήποτε είναι χαμηλότερο, σαν βάση για τη συμμόρφωσή του με τα μέτρα ελέγχου.

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να διευκολύνουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη, που είναι αναπτυσσόμενες χώρες, να εξασφαλίσουν περιβαλλοντικά ασφαλείς εναλλακτικές ουσίες και τεχνολογικές γνώσεις και τους προσφέρουν τη βοήθειά τους, ώστε να κάνουν ταχεία χρήση των εν λόγω εναλλακτικών ουσιών.

3. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη διευκολύνουν διμερώς ή πολυμερώς τη χορήγηση στα Συμβαλλόμενα Μέρη, που είναι αναπτυσσόμενες χώρες, επιδοτήσεων, ενισχύσεων, πιστώσεων, εγγυητικών ή ασφαλιστικών προγραμμάτων για τη χρήση εναλλακτικής τεχνολογίας και υποκατάστατων προϊόντων.

Άρθρο 6

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Από το 1990 και εφεξής κάθε τέσσερα τουλάχιστον χρόνια τα Συμβαλλόμενα Μέρη προβαίνουν σε εκτίμηση των μέτρων ελέγχου που προβλέπονται στο άρθρο 2, βάσει των διαθέσιμων επιστημονικών, περιβαλλοντικών, τεχνικών και οικονομικών στοιχείων. Ένα χρόνο τουλάχιστον πριν κάθε εκτίμηση, τα Συμβαλλόμενα Μέρη συγκαλούν ομάδες εμπειρογνομόνων, ειδικευμένων στους προαναφερθέντες τομείς και καθορίζουν τη σύνθεση και τα πλαίσια αποστολής των ομάδων αυτών. Μέσα σε ένα χρόνο από τη σύγκλησή τους, οι ομάδες αναφέρουν, μέσω της γραμματείας, τα αποτελέσματα των εργασιών τους στα Συμβαλλόμενα Μέρη.

Άρθρο 7

ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποβάλλουν στη γραμματεία, μέσα σε τρεις μήνες από την ημερομηνία προσχώρησής τους στο Πρωτόκολλο, στατιστικά στοιχεία που αφορούν την παραγωγή, τις εισαγωγές και εξαγωγές κάθε ελεγχόμενης ουσίας για το 1986, ή τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις, σε περίπτωση που δε διαθέτουν πραγματικά στοιχεία.

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποβάλλουν στη γραμματεία στατιστικά στοιχεία για την ετήσια παραγωγή τους (με ξεχωριστά στοιχεία για τις ποσότητες που καταστράφηκαν με τεχνικές μεθόδους που θα εγκρίνονται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη), τις εισαγωγές και τις εξαγωγές σε Συμβαλλόμενα και μη Συμβαλλόμενα Μέρη, αντίστοιχα, ελεγχόμενων ουσιών για το έτος, στη διάρκεια του οποίου προσχώρησαν στο Πρωτόκολλο και για κάθε χρόνο εφεξής. Διαβιβάζουν τα στοιχεία, το αργότερο μέσα σε εννέα μήνες από το τέλος του έτους στο οποίο αναφέρονται τα στοιχεία.

Άρθρο 8

ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη κατά την πρώτη τους σύνοδο εξετάζουν και εγκρίνουν τη διαδικασία και τους θεσμικούς μηχανισμούς με τους οποίους καθορίζεται κατά πόσο τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και η στάση που θα πρέπει να τηρηθεί έναντι των Συμβαλλομένων Μερών που δεν τηρούν τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 9

ΕΡΕΥΝΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα συνεργασθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού τους δικαίου, κανονισμούς και πρακτικές, αφού λάβουν ιδιαίτερα υπόψη τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, για την προώθηση, άμεσα ή μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών, της έρευνας, της ανάπτυξης και ανταλλαγής πληροφοριών που αφορούν:

α) την καλύτερη δυνατή τεχνολογία για τη βελτίωση των δυνατοτήτων περιορισμού, ανάκτησης, ανακύκλωσης ή καταστροφής των ελεγχόμενων ουσιών ή για τη μείωση με άλλο τρόπο των εκπομπών τους,

β) τις πιθανές εναλλακτικές λύσεις για ελεγχόμενες ουσίες, για προϊόντα που περιέχουν τέτοιες ουσίες και για προϊόντα που παρασκευάζονται με τέτοιες ουσίες, και

γ) δαπάνες και οφέλη των σχετικών στρατηγικών ελέγχου.

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη μεμονωμένα, από κοινού ή μέσω αρμό-

διων διεθνών οργανισμών, θα συνεργασθούν για την προώθηση της ενεργείας του κοινού σχετικά με τις συνέπειες που έχουν στο περιβάλλον οι εκπομπές των ελεγχόμενων και άλλων ουσιών, οι οποίες καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος.

3. Μέσα σε δυο χρόνια από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου και κάθε δυο χρόνια εφεξής, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος υποβάλλει στη γραμματεία μια συνοπτική έκθεση των δραστηριοτήτων του σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 10

ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 4 της Συνθήκης, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, θα συνεργασθούν, στην προώθηση τεχνικής συνδρομής για τη διευκόλυνση της συμμετοχής Κρατών στο Πρωτόκολλο, όπως επίσης και στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο ή Υπογράφων Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου μπορεί να υποβάλει αίτηση στη γραμματεία, για παροχή τεχνικής συνδρομής που αποσκοπεί στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου ή στη συμμετοχή σ' αυτό.

3. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, κατά την πρώτη τους σύνοδο, θα αρχίσουν να λαμβάνουν αποφάσεις για τους τρόπους με τους οποίους θα εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 9 και τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου, περιλαμβανομένης της προετοιμασίας σχεδίων εργασιών.

Αυτά τα σχέδια εργασίας θα δίδουν ειδική έμφαση στη θέση και στις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών. Τα Κράτη και οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, που δεν είναι Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου, θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συμμετέχουν στις δραστηριότητες που προβλέπουν τα προαναφερθέντα σχέδια εργασίας.

Άρθρο 11

ΣΥΝΟΔΟΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συνέρχονται σε τακτά διαστήματα.

Η γραμματεία θα συγκαλέσει την πρώτη σύνοδο των Συμβαλλομένων Μερών, το αργότερο σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, σε συνδυασμό με τη συνεδρίαση της Συνδιάσκεψης των Συμβαλλομένων Μερών της Συνθήκης, αν η συνεδρίαση της τελευταίας έχει προγραμματιστεί να γίνει μέσα σ' αυτό το διάστημα.

2. Οι επόμενες τακτικές συνόδους των Συμβαλλομένων Μερών γίνονται σε συνδυασμό με τη Συνδιάσκεψη των Συμβαλλομένων Μερών της Συνθήκης, εκτός αν τα Συμβαλλόμενα μέρη αποφασίσουν διαφορετικά. Έκτακτες συνόδους των Συμβαλλομένων Μερών θα συγκαλούνται όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο από κάποια σύνοδο των Συμβαλλομένων Μερών, ή ύστερα από γραπτή αίτηση ενός Συμβαλλομένου Μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι, εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση της αίτησης στα υπόλοιπα μέρη μέσω της γραμματείας, έχει την υποστήριξη του ενός τρίτου τουλάχιστον των Συμβαλλομένων Μερών.

3. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, κατά την πρώτη τους σύνοδο:

α) θα εγκρίνουν με συναίνεση τον εσωτερικό κανονισμό των συνεδριάσεών τους,

β) θα εγκρίνουν με συναίνεση τις οικονομικές διατάξεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2,

γ) θα συγκροτήσουν ομάδες εμπειρογνομόνων και θα καθορίσουν τα πλαίσια της αποστολής τους, όπως ορίζεται στο άρθρο 6,

δ) θα εξετάσουν και θα εγκρίνουν τη διαδικασία και τους θεσμικούς μηχανισμούς που προβλέπονται στο άρθρο 8, και

ε) θα αρχίσουν την κατάρτιση σχεδίων εργασιών, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3.

4. Οι λειτουργίες των συνόδων των Συμβαλλομένων Μερών θα είναι:

α) η ανασκόπηση της εφαρμογής του παρόντος Πρωτοκόλλου,

β) η λήψη αποφάσεων για τυχόν προσαρμογές ή μειώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 9,

γ) η λήψη αποφάσεων για ενδεχόμενες προσθήκες, παρεμβολές ή αφαίρεση από κάθε παράρτημα ουσιών και σχετικών μέτρων ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 10,

δ) η χάραξη, όπου είναι απαραίτητο, κατευθυντήριων γραμμών ή η θέσπιση διαδικασιών για την παροχή πληροφοριών, σύμφωνα με το άρθρο 7 και το άρθρο 9 παράγραφος 3,

ε) η εξέταση των αιτήσεων για παροχή τεχνικής συνδρομής, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2,

στ) η εξέταση των εκθέσεων που συντάχτηκαν από τη γραμματεία,

σύμφωνα με το άρθρο 12 υποπαράγραφος (γ),

ζ) η εκτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 6, των μέτρων ελέγχου, που προβλέπονται στο άρθρο 2,

η) η εξέταση και έγκριση, όπως απαιτείται, των προτάσεων για τροποποίηση του παρόντος Πρωτοκόλλου ή κάθε Παραρτήματός του ή για νέα Παραρτήματα,

θ) η εξέταση και έγκριση του προϋπολογισμού, για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου,

ι) η εξέταση και λήψη κάθε πρόσθετου μέτρου που μπορεί να απαιτηθεί για την επίτευξη των στόχων του παρόντος Πρωτοκόλλου.

5. Τα Ηνωμένα Έθνη, οι ειδικευμένες υπηρεσίες τους και η Διεθνής Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, όπως επίσης και κάθε Κράτος που δεν είναι Συμβαλλόμενο Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου, μπορούν να εκπροσωπούνται στις συνόδους των Συμβαλλομένων Μερών από παρατηρητές. Κάθε φορέας ή οργάνωση που έχει χαρακτήρα εθνικό ή διεθνές, κρατικό ή διακρατικό, με ειδικευση σε πεδία σχετικά με την προστασία της στοιβάδας του όζοντος, μπορεί να παρακολουθεί τις συνεδριάσεις των Συμβαλλομένων Μερών σαν παρατηρητής, αφού ενημερώσει τη γραμματεία σχετικά και εφ' όσον δεν προβάλει αντίρρηση το ένα τρίτο τουλάχιστον των παρόντων Συμβαλλομένων Μερών. Η αποδοχή και συμμετοχή των παρατηρητών ρυθμίζεται βάσει του κανονισμού διαδικασίας που εγκρίνουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

Άρθρο 12

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου, η γραμματεία:

α) συγκαλεί και εξυπηρετεί τις συνεδριάσεις των Συμβαλλομένων Μερών, όπως ορίζεται στο άρθρο 11,

β) συγκεντρώνει και διαθέτει, ύστερα από αίτηση κάποιου Συμβαλλομένου Μέρους, στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 7,

γ) ετοιμάζει και διανέμει τακτικά στα Συμβαλλόμενα Μέρη εκθέσεις, οι οποίες βασίζονται σε πληροφορίες που συγκέντρωσε σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 9,

δ) κοινοποιεί στα Συμβαλλόμενα Μέρη κάθε αίτηση παροχής τεχνικής συνδρομής, την οποία έλαβε σύμφωνα με το άρθρο 10, ώστε να διευκολύνει τη χορήγηση της εν λόγω βοήθειας,

ε) προτρέπει μη Συμβαλλόμενα Μέρη να παρακολουθούν τις συνεδριάσεις των Συμβαλλομένων Μερών σαν παρατηρητές και να ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου,

στ) κοινοποιεί δεόντως τις πληροφορίες και τις αιτήσεις που αναφέρονται στις υποπαράγραφους (γ) και (δ) στους παρατηρητές που δεν είναι Συμβαλλόμενα μέρη,

ζ) εκτελεί κάθε άλλο καθήκον, για την επίτευξη των στόχων του παρόντος Πρωτοκόλλου, το οποίο μπορεί να της ανατεθεί από τα Συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 13

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Οι πόροι που απαιτούνται για τη λειτουργία του παρόντος Πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένων και αυτών για τη λειτουργία της γραμματείας, λαμβάνονται αποκλειστικά από τις εισφορές των Συμβαλλομένων Μερών.

2. Τα Συμβαλλόμενα μέρη, κατά την πρώτη τους σύνοδο, θα εγκρίνουν με συναίνεση τις οικονομικές διατάξεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη λειτουργία του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 14

ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν Πρωτόκολλο, οι διατάξεις της Συνθήκης που αναφέρονται στα πρωτόκολλα ισχύουν και για το παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 15

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Το παρόν Πρωτόκολλο θα παραμείνει ανοικτό προς υπογραφή για τα Κράτη και τους Οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης στο Μόντρεαλ στις 16 Σεπτεμβρίου 1987, στην Οττάβα από τις 17 Σεπτεμβρίου 1987 ως τις 16 Ιανουαρίου 1988 και στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη από τις 17 Ιανουαρίου 1988 ως τις 15 Σεπτεμβρίου 1988.

Άρθρο 16

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1989, υπό την προϋπόθεση ότι, έντεκα τουλάχιστον έγγραφα κυρώσεως, αποδοχής, έγκρισης του Πρωτοκόλλου ή προσχώρησης σε αυτό, θα έχουν κατατεθεί από τα Κράτη ή τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, που αντιπροσωπεύουν τα δύο τρίτα τουλάχιστον της υπολογιζόμενης συνολικής κατανάλωσης σε ελεγχόμενες ουσίες για το έτος 1986, και ότι θα έχουν τηρηθεί οι διατάξεις του άρθρου 17 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Σε περίπτωση που, μέχρι την εν λόγω ημερομηνία δεν έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις αυτές, το Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα από την ημερομηνία που θα πληρωθούν οι προϋποθέσεις.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1, τα έγγραφα που κατατέθηκαν από τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δεν θεωρούνται συμπληρωματικά αυτών που κατατέθηκαν από τα Κράτη-μέλη αυτών των οργανισμών.

3. Μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, κάθε Κράτος ή οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης καθίσταται Συμβαλλόμενο Μέρος, την ενενηκοστή μέρα από την ημερομηνία κατάθεσης των εγγράφων κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

Άρθρο 17

ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΑΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 5, κάθε Κράτος ή οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που καθίσταται Συμβαλλόμενο Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου μετά την έναρξη της ισχύος του, εκπληρώνει αμέσως όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 2 και 4 και που ισχύουν τότε για τα κράτη και τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που έγιναν Συμβαλλόμενα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου από την ημέρα που αυτό τέθηκε σε ισχύ.

Άρθρο 18

ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ

Δεν επιτρέπεται η διατύπωση επιφυλάξεων έναντι του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 19

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ

Για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου, οι διατάξεις του άρθρου 19 της Συνθήκης που αναφέρονται στην αποχώρηση θα ισχύουν και για το Πρωτόκολλο, με εξαίρεση τα Συμβαλλόμενα Μέρη που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1. Αυτά τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύναται να αποχωρήσουν από το Πρωτόκολλο, αφού ειδοποιήσουν εγγράφως το θεματοφύλακα, οποτεδήποτε μετά την πάροδο τριών ετών, κατά τα οποία εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 2, παραγράφους 1 έως 4. Η αποχώρηση αρχίζει να ισχύει μετά πάροδο ενός χρόνου από την ημερομηνία που ο θεματοφύλακας έλαβε την ειδοποίηση ή κατά οποιοδήποτε μετέπειτα χρόνο που ορίζεται στην ειδοποίηση.

Άρθρο 20

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Το πρωτότυπο του παρόντος Πρωτοκόλλου, του οποίου τα κείμενα στην αραβική, κινεζική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και ισπανική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στη Γενική Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΟΙ ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΕΣ, ΔΕΟΝΤΩΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΙ, ΥΠΕΓΡΑΨΑΝ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ.

ΕΓΙΝΕ ΣΤΟ ΜΟΝΤΡΕΑΛ ΣΤΙΣ ΔΕΚΑ ΕΞΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΧΙΛΙΑ ΕΝΙΑΚΟΣΙΑ ΟΓΔΟΝΤΑ ΕΦΤΑ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Ομάδα	Ουσίες	Παράγων καταστροφής όζοντος*
Ομάδα Ι		
	CFCl ₃ (CFC-11)	1.0
	CF ₂ Cl ₂ (CFC-12)	1.0
	C ₂ F ₃ Cl ₃ (CFC-113)	0.8
	C ₂ F ₄ Cl ₂ (CFC-114)	1.0
	C ₂ F ₅ Cl (CFC-115)	0.6
Ομάδα ΙΙ		
	CF ₂ BrCl (halon-1211)	3.0
	CF ₃ Br (halon-1301)	10.0
	C ₂ F ₄ Br ₂ (halon-2402)	(να προσδιοριστεί)

* Αυτοί οι παράγοντες καταστροφής του όζοντος αποτελούν εκτιμήσεις βασισμένες στην υπάρχουσα γνώση και θα εξετάζονται και θα ενημερώνονται περιοδικά.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, της Σύμβασης της Βιέννης από την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 17 της Σύμβασης, του δε Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ από την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 15 του Πρωτοκόλλου.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 1988

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΕΡΙ/ΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤ. & ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ

Κ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΕΥ. ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

ΒΙΟΜ., ΕΝΕΡΓ. & ΤΕΧΝ/ΓΙΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Α. ΠΕΠΟΝΗΣ

Ν. ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 1988

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΑΜ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

